

మీరు ఏం చేశారు
 మీకు ఎంత తెలిసినా
 మీలో ఎంతటి నైపుణ్యం ఉన్నా
 మీ స్థాయి ఏదైనా
 మీ ప్రతిభను ఎవరు గుర్తించాలన్నా
 మీ వ్యక్తిగత వివరాలైనా
 మరే విషయ విశ్లేషణ అయినా...
 మీకు మీరుగా చెప్పుకోవాలి!
 ఇంట్రెస్టింగ్గా ఉండాలి!
 ఇంట్రెస్టింగ్గా చెప్పాలి!
 ఇక్కడే ఆంగ్లపరిజ్ఞానం అవసరం!
 అందుకు స్పీకర్ ఇంగ్లీష్
 సరైన ఆయుధం!

మీ లక్ష్యాధారణలో మీకు తోడ్పడేందుకే
 'ఈనాడు-ప్రతిభ' రోజు విడిచి రోజు
 సులభశైలిలో స్పీకర్ ఇంగ్లీష్
 వ్యాసాలను అందిస్తోంది.

I

Kavita : How did you do in yesterday's exam?

(నిన్న పరీక్షలు ఎలా రాశావ్?)

Suji : Well, I think. How did you do?

(బాగానే రాశాననుకుంటున్నాను. నువ్వెలా రాశావ్?)

Kavita : Not bad. I could have done better.

(పర్వాలేదు. ఇంకాస్త బాగా రాసి ఉండవచ్చు)

Suji : What group are going to study in Inter?

(ఇంటర్లో ఏ గ్రూప్ తీసుకుంటున్నావ్?)

Kavita : MPC. What about you?

(ఎంపీసీ. నువ్వు...!)

Suji : Not sure yet, though dad wants me to do MPC.

(ఇంకా ఏమీ అనుకోలేదు. మా నాన్న ఎంపీసీ అనే అంటున్నారు)

Kavita : Which college? (ఏ కాలేజీ?)

Suji : No idea as yet. What's going to be your college?

(ఏమీ అనుకోలేదు... నువ్వు)

Kavita : Same here. Not decided yet.

(నేను అంతే. ఇంకా ఏం అనుకోలేదు.)

II

Supriya : Hi, Suneetha, What a relief! The final degree exams are over. But What next for you?

(అమ్మయ్య! పరీక్షలైపోయాయ్ సునీతా. తర్వాత ఏం చేస్తావ్?)

Suneetha : Not yet decided. What are your plans?

(ఇంకా ఏం అనుకోలేదు. నీ సంగతేంటి?)

Supriya : Well, You know I've taken the CAT for joining in IIM. Waiting for the results. If I make it, I'll join one of the IIMs. Hope I shall be fortunate.

ప్రతిభ

చిన్న చిన్నవి తెలియకే చిక్కులు!

Spoken Englishనే Conversational English అని కూడా అంటారు.

మంచి Career కోరుకునే విద్యార్థులందరికీ అవసరమైన

Communications Skillsలో ముఖ్యమైన భాగం Spoken English.

మంచి ఉద్యోగాల్లో, కోర్సుల్లో ప్రవేశానికి నిర్వహించే Interviews, group discussions, presentations, self sketches లో విజయం సాధించా

లంటే Spoken English మీద పట్టు అవసరం.

(ఐఐఐఎంలో జాయిన్ కావడానికి క్యాట్ రాశాను కదా! ఫలితాల కోసం చూస్తున్నా. వస్తుందనే అనుకుంటున్నా)

Suneetha : I wish I had appeared for CAT too. It's too late now. I think I'll do MCA. I am preparing for the entrance tests of all MCA courses. I may also take PG entrance tests and do MSc Computers or Electronics.

(నేనూ రాసి ఉంటే బాగుండేది. అయితే ఇప్పుడు అనుకోని ఏం లాభం? నేను ఎంపీఎ చేస్తాను. పిజీ ప్రవేశ పరీక్షలు కూడా రాయాలని ఉంది. ఎమ్మెస్సీ కంప్యూటర్స్ లేదా ఎలక్ట్రానిక్స్ కాసి చేస్తా)

ఈ సంభాషణలన్నీ గమనించారు కదా...!

Spoken Englishలో Grammar బాగా తెలుసుకోవడం అవసరం. అయితే Grammar తెలిసినంత మాత్రాన English బాగా మాట్లాడడం వస్తుందనుకోవడం పొరపాటు. అవసరమైన కనీస grammar తెలుసుకోవాలి. ముందుగా...

VOCABULARY

Vocabulary అంటే భాషలో ఉండే మాటలన్నీనూ. Spoken Englishలో అవసరమైన మాటలు సామాన్యంగా దైనందిన జీవితానికి, కనీస అవసరాలకు, ఇతరులతో ఉన్న సంబంధాలకు, కోరుకునేవాటికీ, పొందేవాటికీ సంబంధించినవై ఉంటాయి. చాలా మందికి ఇంగ్లీష్ లో పెద్దపెద్ద మాటలు తెలుస్తాయి. కానీ చిన్నచిన్న విషయాలకు ఇంగ్లీష్ మాటలు, వాటి వాడుక తెలియదు. అలాగే Listening, ఇతరులు మాట్లాడే English అర్థం చేసుకోగలగడం. దీనికి కూడా daily lifeలో సాధారణంగా వాడే మాటలు, వాటి Pronunciation కూడా తెలుసుకోవాలి. ఈ వాక్యాలు పరిశీలించండి.

1. Vijayawada is on the banks of the Krishna (విజయవాడ కృష్ణ ఒడ్డున ఉంది)

2. They do not speak English

(వాళ్లు ఇంగ్లీష్ మాట్లాడరు)

3. Where is Ramesh?

(రమేశ్ ఎక్కడ?)

4. How beautiful the Taj is!

(తాజ్ మహల్ ఎంత అందంగా ఉంది)

పై Sentencesలో ప్రతిదీ ఏదో ఒక విషయాన్ని గురించి చెబుతోంది. మొదటి Sentence

'Vijayawada'ను, రెండోది

'They'ను, మూడోది

'Ramesh'ను, నాలుగోది

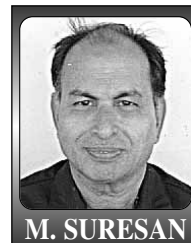
'Taj'ను గురించి చెబుతు

న్నాయి. ఇలా Sentence

చెప్పే విషయాన్ని దాని

'Subject' అంటారు. కాబట్టి మొదటి Sentence

Subject Vijayawada, రెండో వాక్యం Subject

M. SURESAN

They, మూడో వాక్యం Subject Ramesh, నాలుగో వాక్యం Subject The Taj.

అలాగే ప్రతి Sentenceలోనూ 'Subject'ను గురించి చెప్పే భాగం ఒకటి ఉంటుందని గమనించే ఉంటారు. పైన 1st sentenceలో '.... is on the banks of the Krishna' ఆ Sentence subject విజయవాడ గురించి చెబుతోంది.

'She sings well'

ఈ Sentenceలో 'She' Subject. 'Sings well' అనేది Subject She గురించి చెప్పే భాగం. 'sings well'లో 'sings' లేకపోతే sentence లేదు. (She well - అంటే అర్థం లేదు. Sentence లేదు). అంటే 'She sings well' - ఈ sentenceలో Subject 'She' తర్వాత 'Sings' అనే మాట Sentenceకు చాలా ముఖ్యం. అలాంటి మాటనే 'VERB' అంటారు. Subject, Verb తెలుసుకోవడం చాలా ముఖ్యం. మొట్టమొదట ఇచ్చిన నాలుగు Sentencesలో Verbs చూద్దాం.

Sentence-1లో verb is, Sentence-2 లో verb 'do speak', Sentence-3, 4 లలో 'is'.

Spoken Englishలో ఒక Sentence Subject, Verb గుర్తించగలగడం చాలా అవసరం. వాటిని గుర్తిస్తే మిగతావన్నీ చాలా సులభం.

a) Andhra Pradesh is the biggest state in South India

b) The Eenadu was published first from Vizag.

ఈ రెండు Sentences ఒక విషయాన్ని చెప్పేవి.

అంటే Statements అన్నమాట.

c) Is AP the biggest state in South India?

d) Was the Eenadu first published from Vizag?

(c), (d)లు Questions కదా. (a), (b) లకూ (c), (d) లకూ తేడా చూద్దాం.

Englishలో (a), (b)లలాంటి Statementsకు, (c), (d)లలాంటి Questionsకు ప్రధానంగా తేడా వాక్యనిర్మాణం (sentence structure)లో ఉంటుంది. (sentence structure అంటే ఏ మాట ముందు, ఏ మాట తర్వాత అనే అమరిక.)

Statement : AP is the

(దీని Structure) Subject + Verb

biggest state in south India.

Question : Is AP the biggest

Verb + Subject

state in South India!

Statementలో Subject ముందు, Verb తర్వాత వస్తోంది. Questionలో దీనికి వ్యతిరేకంగా verb ముందు subject తర్వాత వస్తున్నాయి. ఇది English లో చాలా ప్రధానమైన తేడా.

Statement : The Eenadu was published first

structure : Subject + Verb

from Vizag.

Question : Was the Eenadu published first

structure : Verb + Subject (Verb)

from Vizag?

ఈ కింది Statements ను questions గా మార్చి practice చేయండి.

Statements Questions

- a) (Yes), They are students -----?
 b) (Yes), Rani is the leader -----?
 c) (No), I am not happy -----?
 d) (Yes), He was here last night -----?
 e) (No), She is not hungry ? -----?

మనం రోజూ మాట్లాడే ఆంగ్లం సరైనదే అనిపించినా, కూలంకషంగా చూస్తే తప్పులు బయటపడతాయి. వినడో, సరైనదని భావించో సంభాషణలో ఉపయోగిస్తాం. కరెక్టా కాదా అని ఆలోచించి మాట్లాడం. కానీ నలుగుర్లో మాట్లాడేటప్పుడు సాధ్యమైనంత మంచి భాష అవసరం. మనకు తెలిసిందే కరెక్ట్ అనుకుంటే తెలుసుకోవడానికి ఫుల్ స్టాప్ పడినట్టే.

ప్రతిభ

PRONUNCIATION GUIDE

□ English pronunciation confusion కు కారణం ఒకే అక్షరం రెండు వేర్వేరు శబ్దాలకు సంతకంగా ఉండడం.

ఉదా: Car లో c-క, centre లో c-స

□ ఒకే శబ్దానికి రెండు వేర్వేరు అక్షరాలు వాడడం.

ఉదా: centre - c ఇక్కడ స, sentry - s ఇక్కడ స).

ఎలా పలకాలి?

English మాటల్లో ఎక్కువ హలంతాలు. అంటే చివరపొల్లుతో ఉండే శబ్దాలు ఎక్కువ. Pen - పెన్; Book- బుక్, Watch - వాచ్; Phone - ఫోన్; Take - టేయ్. ఇలాంటి మాటల్లో చివరి పొల్లును పొల్లుగా పలికితే బాగుంటుంది. పెన్సు, బుక్కు, వాచ్, ఫోను, టేకు అనం. Englishలో మాట్లాడేటప్పుడు పొల్లు చివర ఉండే మాటలు పొల్లుగా పలికితేనే అందం.

ఇది ముఖ్యం!

ఇంగ్లీష్ మాటల్లో చివరి 'r'ను పలకం. ఉదాహరణ Doctor (డాక్టర్), car (కా), for (ఫో), paper (పేపర్).

ఏ మాట చివర 'r' ఉన్నా దాన్ని పలకకుండా వదిలేస్తాం. అక్కడ 'r' silent ఏ మాటల మధ్యలో అయినా a, e, i, o, uలలో దేని తర్వాత 'r' వచ్చినా అది silent. దాన్ని పలకం. దాని తర్వాత a, e, i, o, u, లలో ఏదైనా వస్తే తప్ప.

ఉదా: form (ఫాం); Card (కాడ్); Fur (ఫర్); sir (సర్), her (హర్); information (ఇన్ఫామ్ యేషన్).

ఇవీ అవసరమే!

వీటితోపాటు

Conversationలో అవసరమైన కొన్ని మాటలు తెలుసుకుందాం. మొదట parts of the human body- శరీర భాగాలకు ఇంగ్లీష్ మాటలు చూద్దాం. head, face, eyes, ears, neck, shoulder, hand, legs, fingers లాంటి మాటల అర్థాలు అందరికీ తెలుసు. thumb (బొటనవేలు), forefinger (చూపుడువేలు), middle finger (మధ్యవేలు), ring finger (ఉంగరం వేలు), little finger (చిటికెన వేలు). toe (కాలివేలు), big toe (కాలి బొటనవేలు), nail (గోరు), waist (నడుం), wrist (మణికట్టు), arm (మణికట్టు నుంచి భుజం వరకు), forearm (మణికట్టు నుంచి మోచేయి (elbow) వరకు), back arm (elbow నుంచి భుజం వరకు), buttocks (పిరుదులు), Knee (మోకాలు). Knee నుంచి పాదం వరకు కాలి ముందర భాగం shin, కాలివెనక భాగం calf (కాఫ్), కాలికి పాదానికి మధ్య joint (కీలు)- ankle, పాదం అడుగు-Sole, పిడికిలి- fist, అరచేయి- Palm, కనుబొమలు- eye-brows, నుదురు - forehead. cheeks - చెక్కిళ్లు, pupil - కంటిపాప, eyelid- కనురెప్ప, nostril-ముక్కు రంధ్రం, gums - పంటిచిగుళ్లు, skull-పుర్రె, scalp- జుట్టు కింది తల పైభాగం.

పలుకులో R గలంతు!

VERBS

Kranthi: Was anything special in the Sunday Eenadu?

(ఆదివారం 'ఈనాడు'లో ఏదైనా ప్రత్యేకత ఉందా?)

Karuna: Yes. There was the first lesson in Spoken English.

(అవును. స్పౌకెన్ ఇంగ్లీష్ మొదటి పాఠం ఉంది.)

Kranthi: Was anything important in it?

(అందులో ఏమైనా ప్రత్యేకత ఉందా?)

Karuna: Yes. Very important point was there- the difference between the statement structure and question structure.

(అవును. చాలా ముఖ్యమైన విషయం...)

స్టేట్మెంట్ స్ట్రక్చర్ కి కొన్సైన్ స్ట్రక్చర్ కి తేడా చెప్పారు.)

Kranthi: Is it so important?

(అది అంత ముఖ్యమా?)

Karuna: Very. The statement has the subject first, and the verb next. The question has verb first and the subject next.

(చాలా... స్టేట్మెంట్లో మొదట సబ్జెక్టు తర్వాత వెర్బ్ ఉంటాయి. కానీ కొన్సైన్లో ముందు వెర్బ్ తర్వాత సబ్జెక్టు ఉంటాయి.)

ఈ సంభాషణ చూశారు కదా! ఇందులో క్రాంతివన్నీ ప్రశ్నలు. కరుణవన్నీ స్టేట్మెంట్లు.

ఈ వాక్యాలు గమనించండి...

I am here- verb: 'am'

You are in class- verb: 'are'

My pen is in my pocket- verb: 'is'

పై sentencesలో ఉన్న Verbs 'am', 'is', 'are'. వీటి అర్థం 'ఉండడం' అనే దానికి సంబంధించినవి. ఈ కింది తెలుగు ప్రశ్నలు, Statements Englishలో practice చేయండి.

1. (ఇప్పుడు) మీరు ఎక్కడ ఉన్నారు?

English: Where are you?

2. (ఇప్పుడు) నేను క్లాసులో ఉన్నాను.

3. (ఇప్పుడు) వాళ్లు సంతోషంగా ఉన్నారు.

4. (ఇప్పుడు) మీరు సంతోషంగా ఉన్నారా?

5. (ఇప్పుడు) మీరు ఇక్కడ ఎందుకున్నారు?

6. (ఇప్పుడు) వాళ్లు మా చుట్టాలు.

Answers:

2. I am in class

3. They are happy

4. Are you happy?

5. Why are you here?

6. They are our relatives

am, is, are ఇప్పుడు (now) అంటే ప్రస్తుతం (present) ఉండడాన్ని తెలియజేస్తాయి. అంతే కాదు- am, is, are regular గా ఉండడాన్ని తెలియజేయడానికి ఉపయోగిస్తారు. అంటే ఏదైనా ఎక్కడైనా క్రమం తప్పకుండా ఉండడాన్ని కూడా am, is, are తెలుపుతాయి. కింది sentencesను practice చేయండి.

మీ క్లాసులెప్పుడు? (ప్రతి రోజూ - ఇది regular)

When are your classes every day?

ఇక్కడ 'are' ఎందుకు వాడుతున్నాం? ఇది ప్రతి రోజూ క్రమం తప్పని విషయం కాబట్టి.

ముఖ్య చూడండి.

1st show ఎప్పుడు?

1st show ఎప్పుడూ ఒకే టైమ్ కు ఉంటుంది కదా?

అంటే regularగా ఉండడం. కాబట్టి is వాడడం కరెక్ట్.

SPOKEN ENGLISH

ఆంగ్లభాషణ 2

When is the first show?

మీ రెప్పుడుంటారు Collegeలో (ప్రతి రోజూ)

ఇది కూడా 'regular' కాబట్టి.

When are you at college (every day)?

ఇక్కడ every day లేకపోయినా ఫరవాలేదు. ఎందుకంటే 'are' అంటే regularగా ఉండడం కాబట్టి. అలాగే 'నేను సాయంత్రాలు ఇంట్లోనే ఉంటాను' అనడం ఎలా?

'I am at home in the evenings'.

Evenings అంటే ప్రతి evening- regular.

కాబట్టి regular states of being (క్రమం తప్పకుండా ఉండడం) చెప్పడానికి am, is, are వాడడం కరెక్ట్. ఈ కింది వాటికి English చెప్పండి. practice చేయండి.

1. ఈ టైమ్ లో ఎప్పుడూ మీరెందుకుంటారుక్కడ? (Regular కదా?)

Answer: Why are you here at this time every day?

2. మీ నాన్నగారు ఆఫీసులో ఎప్పుడుంటారు?

3. వాడి పెన్ ఎప్పుడూ వాడి జేబులో ఉంటుంది.

4. రోజూ మీ తరగతులు ఎప్పుడు?

5. మా తరగతులు రోజూ 10 నుంచి 4 వరకు

6. మీరు రోజూ కాలేజీలో ఎప్పుడుంటారు?

7. మేం కాలేజీలో 10 నుంచి 4 వరకు ఉంటాం?

Answers:

2. When is your father at office?

3. His pen is always in his pocket.

4. When are your classes (every day)?

5. Our classes are from 10 a.m. to 4 p.m.

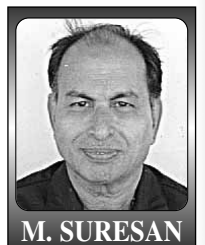
6. When are you at college (every day)?

7. We are at college from 10 to 4 (every day)?

6, 7వ క్యాల్లో every day అవసరం లేదు. (are అంటేనే రెగ్యులర్ గా ఉండడం.)

VOCABULARY

సామాన్యమైన అనారోగ్యాలు, వాటికి సంబంధించిన మాటలు తెలుసుకుందాం-

M. SURESAN

1. జలుబు- Cold. 2. దగ్గు Cough (కాఫ్). 3. తుమ్ము- Sneeze (స్నీజ్- 'జ్' sizeలో చివరి శబ్దంలాగా పలకాలి.) 4. చీదడం- blow the nose. 5. కారే ముక్కు - running nose. 6. నొప్పి - ache (ఎయ్చ్), బాధ - pain, suffering; దేహ భాగాల నొప్పులు: కడుపునొప్పి, తలనొప్పి, నడునొప్పి వీటికి ఆ భాగాల పేరు తర్వాత 'ache' వాడుతాం. pain వాడం.

stomach ache- stomach pain కాదు. head ache, back ache etc.

జ్వరం (fever) వచ్చేట్లు, వచ్చినట్లు 'feel' అయితే 'feeling feverish'.

దురద itch (ఇచ్) గోకటం scratch (స్రాచ్), గొంతు నొప్పి - sore throat; బాధతో అరవడం groan; ఆవులించడం yawn, వాపు - swelling, కందినవాపు - inflammation. ఇవన్నీ practice చేసి మాట్లాడేటప్పుడు వాడండి.

నాకు తలనొప్పిగా ఉంది.

I have a head ache.

మా అమ్మకు జలుబు.

My mother has a cold.

ఇలాంటివి మరికొన్ని practice చేయండి.

PRONUNCIATION GUIDE

ఇంగ్లీష్ Consonant ending శబ్దాలు ఎక్కువగా ఉన్న భాష. అంటే పొల్లులు చివర ఉండే శబ్దాలు ఎక్కువ. చివర పొల్లులను పొల్లులుగానే పలకాలి.

ఉదా: book, బుక్, బుక్కు కాదు.

పెన్, పెన్సు కాదు. Tub - టబ్, టబ్బు కాదు. Hotel- హాటల్ (ట్ నొక్కండి). magazine- ఇలా చివర 'ine', 'ile' ఉంటే ఈన్, ఈల్లా పలకాలి. Magazine - మేగజీన్ (జీ, ఇక్కడ easyలో చివరి శబ్దం లాంటిది) Automobile- ఆటోమొబీల్, intestine (పేగు) ఇంటెస్టైన్ etc. ■

మీరూ రాయండి!
స్పౌకెన్ ఇంగ్లీష్ మీ సందేహాలను స్పౌకెన్ ఇంగ్లీష్, ప్రతిభాడెస్, ఈనాడు, సోమాజిగూడ, హైదరాబాద్-82 చిరునామాకు పంపించవచ్చు.
email: pratibha@eenadu.net

ప పదం ఎక్కడ ఎప్పుడు ఎలా పలకాలో అలా పలికితేనే భాష సొగసుగా ఉంటుంది. తెలిసీ తెలియని ప్రయోగాలు ఎదుటి వారిని అయోమయంలోకి నెట్టేయవచ్చు లేదా విసుగు కలిగించవచ్చు. మాతృభాష ఉచ్చారణతోనే అండ్లాన్ని పలకడం కూడా కొంత కృతకంగా ఉంటుంది. అందుకే మనం నేర్చుకునే భాషలోని సహజమైన పద్ధతులను అనుసరించడం అవసరం.

the- ఎక్కడ 'ది', ఎప్పుడు 'ద'?

WAS, WERE

Ram: Were you there yesterday? (నిన్న నువ్వు అక్కడ ఉన్నావా?)
Raghav: I was there, of course. (అవును అక్కడ ఉన్నాను)
Ram: When were you there? (ఎప్పుడున్నావ్?)
Raghav: I was there exactly at 6 when the function began. (సరిగ్గా షుక్రవారం మొదలైన 6 గంటలకు అక్కడే ఉన్నాను)
Ram: Who else was there yesterday? (నిన్న ఇంకా ఎవరున్నారు?)
Raghav: Anil, and Sunil were also there. (అనిల్, సునీల్ కూడా అక్కడ ఉన్నారు)

ఈ సంభాషణ గమనించండి. Ram, Raghav నిన్న అంటే గతంలో ఉండడాన్ని was, wereలో చెప్పుకున్నారు. English లో టైంనుబట్టి Verb forms మారుతూ ఉంటాయి. ఇప్పుడు, ఎప్పుడు, తరచుగా ఉండడాన్ని am, is, areలో చెబుతాం. అలాగే గతంలో ఉన్న వాటిని ఎప్పుడూ was, wereలో చెబుతాం.

- was- singular
- were- plural
- 1. ఇప్పుడు నేనిక్కడ ఉన్నాను. I am here
- 2. నిన్న ఇక్కడ ఉన్నాను. I was here yesterday
- 3. మీరు నిన్న ఇక్కడ ఉన్నారా? ఇది Question. కాబట్టి verb ముందు రావాలి. Were you here yesterday?
- 4. నిన్న వాడెక్కడున్నాడు? (Question) Where was he yesterday?
- 5. భారతదేశం బ్రిటిష్ పాలనలో ఉండేది. India was under British rule.
- 6. 1947 వరకు మన పాలకులు (rulers) ఎవరు? Who were our rulers till 1947?

ఇంగ్లీష్ లో టైమ్ తెలియజేసే మాటలు అంటే తేదీ, సంవత్సరం, నెల, టైమ్ ఎప్పుడూ sentence చివరనే

- ఉండాలి.
- 7. నిన్న నువ్వు ఇక్కడ ఎందుకున్నావు? Why were you here yesterday?
- 8. మా స్నేహితుడు గత ఆదివారం ఇక్కడ ఉన్నాడు. My friend was here last Sunday. కాబట్టి గతం (past)లో ఉండే విషయాలను ఎప్పుడూ was, wereలో చెబుతాం.
- కొంది sentencesను englishలో practice చేయండి.
- 1. Praveen: మీరు నిన్న ఇంట్లో ఉన్నారా?
- 2. Pranav: అవును, ఇంట్లోనే ఉన్నాను.
- 3. Praveen: మీ అన్న కూడా ఇంట్లోనే ఉన్నాడా?
- 4. Pranav: లేదు.
- 5. Praveen: నిన్న మీరు ఎక్కడున్నారు?
- 6. Pranav: నేను కాలేజీలో ఉన్నాను.

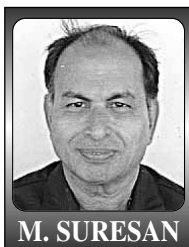

- 7. Praveen: ప్రతి రోజూ ఈ టైమ్ లో కాలేజీలో ఉంటారా? (Regular)
 - 8. Pranav: అవును.
 - 9. Praveen: మీరు మామూలుగా ఇంట్లో ఎప్పుడుంటారు?
 - 10. Pranav: సాయంత్రాలు ఇంట్లోనే ఉంటాను. నిన్న సాయంత్రం మాత్రం ఇంట్లో లేను.
 - 11. Praveen: మరెక్కడున్నారు?
 - 12. Pranav: మీటింగ్ లో
- Answers:**
- 1. Were you at home yesterday?
 - 2. Yes, I was at home.
 - 3. Was your brother too/also at home?
 - 4. No, he was not at home. (సంభాషణలో No, he wasn't. అని ఆపేస్తారు) (wasn't = was not)
 - 5. Where were you?

- 6. I was at College.
- 7. Are you at college at this time every day?
- 8. Yes, I am (at college... every day - conversationలో ఈ భాగం వదిలేయవచ్చు.)
- 9. When are you at home usually? (మామూలుగా కాబట్టి 'are')
- 10. I am at home in the evenings (Regular, therefore, am) but I was not (wasn't) at home last evening. (నిన్న సాయంత్రం, నిన్న రాత్రి - last evening, last night).
- 11. Where else were you? (నిన్న కాబట్టి)
- 12. I was at a meeting.
- ఈ సంభాషణను మీరు, మీ friendతోగానీ, మీ ఇంట్లో ఎవరితోగానీ practice చేయండి.
- మొదట మీరు practice చేసే తర్వాత answers చూసుకోండి.
- ఇప్పుడు చూశారా? ఒక్క am, is, are, was, wereలతోనే ఎంత English మాట్లాడవచ్చో?

PRONUNCIATION GUIDE

ఇంగ్లీష్ లో pure sounds లేవంటారు. అంటే ఎక్కడైనా 'a' అక్షరం-
 ► bake, cake, case, date, face, game, hate, lane లాంటి మాటల్లో వచ్చినప్పుడు దాన్ని 'ఎయ్'గా పలకాలి.

M. SURESAN

- bake- బెయ్క్
- cake- కెయ్క్
- case- కెయ్స్
- face- ఫెయ్స్
- game- గెయ్మ్
- hate- హెయ్ట్
- lane- లెయ్న్
- date- డెయ్ట్
- (I hate you- అయ్ హెయ్ట్ యూ).

అలాగే మిగతా మాటలలో కూడా-
 tale, tail pronunciation ఒక్కటే - టెయ్ల్.

- ఎప్పుడు 'a', ఎప్పుడు 'an' అనేది పెద్ద ప్రశ్న. 'a, e, i, o, u'లతో ప్రారంభం అయ్యే మాటల ముందు, 'an' అని, మిగతా వాటి ముందు 'a' అని అంటుంటారు. కానీ అది ఎప్పుడూ కరెక్ట్ కాదు. a university, a European అంటుంటారు. అదే కరెక్ట్.

'the' ని 'ది' అని ఎప్పుడు, 'ద' అని ఎప్పుడు పలకాలి?

అ, ఆ, ఇ, ఈ, ఊ, ఎ, ఏ, ఐ, ఓ, ఊ, ఔ- ఈ తెలుగు శబ్దాలతో ప్రారంభం అయ్యే English మాటల ముందు 'an' వాడాలి. ఈ శబ్దాల ముందు వచ్చే 'the'ని 'ది'గా పలకాలి. మిగతా శబ్దాలతో ప్రారంభమయ్యే మాటల ముందు 'a' వాడాలి.

- అలాగే 'the'ని 'ద'గా పలకాలి.
- a University ('యూ'తో ప్రారంభం కాబట్టి 'a')
- an example ('ఎ'తో ప్రారంభం, కాబట్టి 'an')
- the egg (ఇక్కడ 'ది', egg, 'a'తో ప్రారంభం కాబట్టి)
- the tree ('ద' ట్రీ. ఇక్కడ 'అ' నుంచి 'ట్రీ' వరకు ఉండే శబ్దాలతో ప్రారంభం కాలేదు కాబట్టి).
- Communications/informationకు సంబంధించిన ఈ మాటలు చూడండి.

ఫోన్ చేయడం- phone, ringup, give a ring, call- వీటన్నిటిలో ఇప్పుడు బాగా వాడుకలో ఉన్న మాట, 'call', phone to a person, phone a person పూర్తిగా పాతబడిపోయాయి. ring up, give a ring ఇంకా వాడుకలో ఉన్నాయి.

- 1) మీరు నాకోసారి ఫోన్ చేయండి. Please call me. Please give me a ring. Please ring me up. తప్పకుండా చేస్తాను. I will certainly call you. Sure, I will call you. మళ్ళీ మీకు ఫోన్ చేస్తాను. I will get back to you.
- 2) నాకా విషయం ఇ-మెయిల్ చేయండి. Please mail me the matter. Please mail the matter to me at yours@yahoo.com
- 3) కొరియర్ ద్వారా పంపండి. Send it by courier.
- 4) మామూలు పోస్ట్ ద్వారా పంపండి. Post it. Send it by ordinary post. Sent it by snail mail. 'snail mail' అంటే నత్తలాగా చాలా ఆలస్యంగా వెళ్ళే post అని అర్థం.

మరిన్ని మాటలు!

- chew (చూ) - నమలడం
 - swallow (స్వాలో)- మింగడం
 - swallow in a gulp - ఒక గుక్కలో మింగటం
 - trim (ట్రీమ్)(mustache, beard) - (మీసం, గడ్డం) కత్తిరించి సరిచేయడం
 - clench (క్లెన్చ్)- బిగించటం (పిడికిలి - fist)
 - injure (ఇన్జర్) - గాయపడడం
 - injury (ఇన్జరీ)- గాయం
 - twist (ట్విస్ట్)the arm - చేయి మెలితిప్పుడం
 - snap the fingers - చిటిక వేయడం
 - shatter (షేటర్)- బద్దలు కొట్టడం
 - swelling (స్వెలింగ్)- వాపు
 - inflammation (ఇన్ఫ్లమేషన్)- కందిన వాపు
 - fracture(ఫ్రాక్చర్)- ఎముక విరగడం
 - sprain(స్ప్రెయిన్)- బెణుకు
 - itch(ఇచ్)- దురద, scratch(స్క్రాచ్)- గోకడం
 - abscess (ఆబ్సెస్)- కురుపు (చీముతో)
 - boil (బాయిల్)- గడ్డ
 - pimple (పింప్ల్)- మొటిము
 - scar (స్కార్)- గాయం వల్ల మచ్చ
 - pus (పస్)- చీము blister (బ్లిస్టర్)-పుండు
- ముఖ్య Verbs:** ప్రస్తుతం, ఎప్పుడూ ఉండడాన్ని చెప్పేవి- am, is, are. గతంలో ఉండడాన్ని చెప్పేవి- was, were. భవిష్యత్తులో ఉండడాన్ని చెప్పేవి- shall be, will be

రేపు నేనక్కడ ఉంటాను. I shall be/will be there tomorrow. మేం ఆదివారం వైజాగ్ లో ఉంటాం. We shall be/we will be in Vizag on Sunday. అతడిని చూడడం నాకు సంతోషమే. I shall be happy to see him. రేపు అతను ఇక్కడ ఉంటాడు. He will be here tomorrow.

ప్రశ్న: Had, would రెండింటి short forms అయిన I had/would - I'd ఐడ్. We had/would -We'd వీడ్, ఒకేలా ఉన్నాయి. I'd లేదా We'd ను చూసి సజ్జెక్టు తర్వాత had ఉండా, would ఉండా ఎలా తెలుసుకోవాలి?
 - దేవన్న అనిత, హనుమకొండ

జవాబు: 'd ను మీరన్నట్లు had కు వాడతారు. would కూ వాడతారు. అయితే ఎక్కడ had ఎక్కడ would అనేది సంధాన్ని బట్టి మాత్రమే తెలుసుకోగలం.
 A) He'd gone before I saw him. ఇక్కడ He'd = He had ఎందుకంటే 'gone' లాంటి past participles ముందు would ఎప్పుడూ రాదు. had మాత్రమే వస్తుంది.
 B) I thought he'd do it. ఇక్కడ 'd తరవాత past participle లేదు కాబట్టి would అనే అర్థం చేసుకోవాలి. ఒక విషయం గుర్తు పెట్టుకోవాలి. Past participles ముందు, 'been'

తర్వాత ing form వచ్చినప్పుడు, వీటి ముందు 'd' ఎప్పుడూ had అవుతుంది. Do, go, come లాంటి verb forms ముందు, be + ing ముందు 'd' ఎప్పుడూ would అవుతుంది.
 Example: They'd done it. (done past participle కాబట్టి 'd = had) They'd been doing it. (ఇక్కడ been + ing ముందు కాబట్టి 'd = had). She'd marry him. 'd తర్వాత marry అని వచ్చింది కాబట్టి 'd = would She'd be going. ఇక్కడ be + ing form ముందు కాబట్టి 'd = would. Have been + ing ముందు కూడా 'd = would.

మీరూ రాయండి!
 స్పృకెన్ ఇంగ్లీష్ లో మీ సందేశాలను స్పృకెన్ ఇంగ్లీష్, ప్రతిభాడెస్క్, ఈనాడు, సోమూజుగూడ, హైదరాబాద్-82 చిరునామాకు పంపించవచ్చు.
 email: pratibha@eenadu.net

తెలుగు వాక్య నిర్మాణాన్ని యథాతథంగా అన్వయిస్తూ ఆంగ్లం మాట్లాడడం సాధ్యం కాదు. రెండింటి వ్యాకరణాలూ పూర్తిగా వేరువేరు. రెండు భాషలకూ మాలికంగా ఉన్న తేడాలు తెలుసుకుంటే తెలుగుతో సమానంగా ఇంగ్లీష్ ని సంభాషించడం పెద్ద కష్టమైన పని కూడా కాదు. ఇందులో ముఖ్యంగా కాలం గురించి చూస్తే ఆంగ్లంలో కాలానికి సంబంధించిన పదాలు చివర్న వస్తాయి.

వాక్యం చివరే కాలం!

SHALL BE, WILL BE

Kiran: Will you be here tomorrow?

రేపు నువ్వు ఇక్కడ ఉంటున్నావా?

Kranthi: What for?

ఎందుకు?

Kiran: All our friends will be here tomorrow. Will you not be (won't you be). మన స్నేహితులందరూ రేపు అక్కడుంటున్నారు. మరి నువ్వుండవా?

Kranti: I shall be very happy to be with all of you. What will be the programme?

మీ అందరితోనూ ఉండడం నాకూ సంతోషమే. ప్రోగ్రామ్ ఏంటి?

Kiran: Let's decide when we meet.

మనం కలిశాక నిర్ణయిద్దాం.

ఈ సంభాషణ గమనించారు కదా! రేపు ఉండే విషయాన్ని గురించి మాట్లాడుకుంటున్నారు. will be, shall be వాడారు కదా!

I shall be there tomorrow.

(రేపు నేనక్కడ ఉంటాను.)

He will be a graduate soon.

(త్వరలో అతడు గ్రాడ్యుయేట్ అవుతాడు.)

The train will be here in five minutes.

(ఇంకో అయిదు నిమిషాల్లో రైలు ఇక్కడికి వస్తుంది.)

How long will you be here?

(నువ్వు ఇక్కడ ఎంతసేపు ఉంటావు?)

shall be, will be అంటే భవిష్యత్తులో ఉండడం (A future state of being)

తెలుగుకు వ్యతిరేకంగా 'Time words' అంటే కాలాన్ని తెలియజేసే మాటలు Englishలో sentence చివర ఉంటాయి.

eg: He will be here tomorrow.

They were here yesterday.

The meeting will begin at 6 this evening.

Order: time, day, date, month, year

eg: The meeting will be at 6 PM (Time) on Monday (day), the 28th (date) May (month) 2005 (year)

ఇది Englishలో చాలా ముఖ్యం.

(మళ్ళీ Question order గుర్తుంచుకోండి - Vb+Sub/1st Word of the Verb+Sub+the other words of the verb.)

ఈ కింది వాటిని Englishలో practice చేయండి.

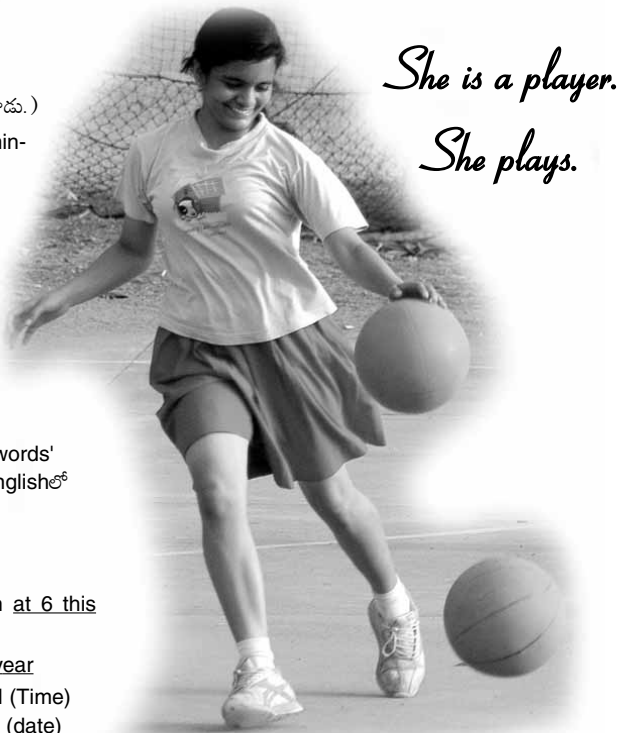
1. అతను ఇక్కడ ఎప్పుడుంటాడు?
2. మీరు హైదరాబాద్ లో ఎన్నిరోజులుంటారు?

3. ఆ పుస్తకం రేపు మీ దగ్గరుంటుందా?
4. నేనిక్కడ ఎక్కవసేపు ఉండను.
5. మేముందరం రేపు హైదరాబాద్ లో ఉంటాం.
6. ఈ వేడి ఇంకా రెండు రోజులుంటుంది.
7. పది నిమిషాలకు నేను డియేటర్ లో ఉంటాను.
8. నీ తర్వాతి చర్య ఏమిటి? (next step)
9. రేపు ఇక్కడ ఎవరూ ఉండరు.
10. ఆమె ఇక్కడ ఎంతసేపుంటుంది?

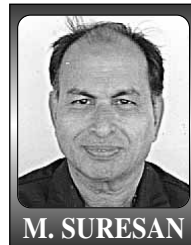
Answers:

1. When will he be here?
2. How long will you be in Hyderabad?
3. Will the book be with you tomorrow?
4. I shall not be here for long?

- గ్లాసు - tumbler (టమ్బ్లర్)
 మూత - lid (లిడ్)
 పెనం - pen (పెన్)
 గంగాళం - cauldron (కాల్డ్రన్)
 మరిగించడం - boil (బోయ్ ల్)
 వేపుడు - fry (ఫ్రై)
 కాల్చడం (తినేందుకు) = bake (బేయ్ క్)
- ఇప్పుడు ఇంకా కొన్ని 'be' forms (అంటే ఉండడాన్ని తెలిపే Verbs):
- can be - ఉండగలగడం (ఇప్పుడు, భవిష్యత్తులో)
 could be - ఉండగలగడం (గతంలో)
 may be - ఉండవచ్చు (ఇప్పుడు, భవిష్యత్తులో)
 might be - ఉండవచ్చు (గతంలో)
 should be, must be = ఉండాలి

1. He can be here in five minutes. అతడు ఇక్కడ అయిదు నిమిషాల్లో ఉండగలడు.
2. She could be the Prime Minister. ఆమె ప్రధానిగా ఉండగలిగింది.
3. She may be there now. ఆమె ఇప్పుడు అక్కడ ఉండవచ్చు (ఉండేమో?).
4. They might be happy. వాళ్లు సంతోషంగా ఉండి ఉండవచ్చు (గతంలో).
5. You should be here at 10 a.m. నువ్వు ఉదయం పదింటికి ఇక్కడ ఉండాలి.
6. Ravi must be in office from 10 a.m. to 5 p.m. రవి ఉదయం 10 నుంచి సాయంత్రం 5 వరకు ఆఫీసులో ఉండాలి.

M. SURESAN

- ఈ కింది వాక్యాలను ఇంగ్లీష్ లో practice చేయండి.
1. నువ్విక్కడ ఎంతసేపు ఉండగలవు?
 2. నిన్ను వాళ్లు ఇక్కడ ఎప్పుడు ఉన్నారు?
 3. రేపు అక్కడ కొంత ఇబ్బంది ఉండవచ్చు.
 4. కాస్త ఓర్పుతో ఉండలేవా?
 5. అక్కడ మేం ఎన్నింటికి ఉండాలి?
 6. అతడు నిన్ననే ఇక్కడ ఉండగలిగాడు.
 7. ఎన్.టి. రామారావు ముఖ్యమంత్రిగా ఉండగలిగారు ఎందుకంటే ఆయన నటుడు కాబట్టి.
 8. ఇక్కడ సుఖంగా ఉంటే, నేను ఎంతసేపైనా ఉండగలను.
 9. నిన్న చాలా చల్లగా ఉంది.
 10. మీరు ఇక్కడ ఎంతసేపు ఉండవచ్చు?

Answers:

- ఇంగ్లీష్ లో ఎంతసేపు - How long?
 ఎంత దూరం - How far? ఎన్నిసార్లు - How often?
1. How long can you be here?
 2. When could they be here yesterday?
 3. There may be some trouble there tomorrow.
 4. Can't you be patient? (Can you not = Can't you)
 5. When should we be there?
 6. He could be here yesterday itself (నిన్ననే).

7. NT Ramarao could be the CM because he was an actor.
8. If it is comfortable here, I can be here for as long as possible.
9. It was very cool yesterday. Yesterday was very cool.
10. How long can you be here?

'Be' forms (అంటే am, is, are, was, were, shall be, should be లో 'be' చివర ఉండే పదాలు, 'been' చివర వచ్చేవి - have been, has been, had been, should have been లాంటివి) ఉండడం అనే అర్థం వచ్చే Verbs. ఇవి కాకుండా పనిని తెలిపే మాటలు కూడా Verbs. కింద A లో ఇచ్చిన వాటిని B లో ఇచ్చిన వాటితో పోల్చండి.

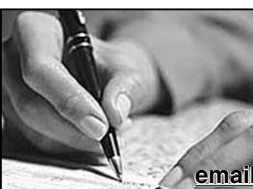
- A**
 I am a teacher (ఉన్నాను).
 She is a player (playernు ఉంది).
 They are singers.
- B**
 I teach (చేస్తాను).
 She plays (ఆడుతుంది).
 They sing (పాడతారు).

ప్రశ్న: The machine is out of service. The machine has out of service. పై వాటిలో సరైనది ఏది? వాక్యంలో has వస్తే అర్థం ఎలా వస్తుంది? has రాకపోతే ఎలా వస్తుంది?
 India won the match.
 India has won the match.
 ఇలా has చేరిస్తే అర్థం ఎలా వస్తుంది. తీసివేసి ఎలాంటి అర్థం వస్తుంది?
 - ఆయిషా, హైదరాబాద్

జవాబు :
 The machine is out of service. అనే వాక్యం correct.
 The machine has out of service అనేది English కాదు.
 Has తరవాత ఎప్పుడు out లాంటి prepositions రావు.
 India won the match. ఈ సందర్భంలో సరి కాదు. ఎందుకంటే గెలిచిన రోజుగానీ, తేదీగానీ చెప్పేటయితే won correct.
 India won the match last week. ఇది కరెక్ట్. ఎందుకంటే last week అని టైమ్ చెబుతున్నాం కాబట్టి.
 India గెలిచిందని, ఎప్పుడు గెలిచిందో టైమ్ చెప్పకుండా వదిలేస్తే India has won the match అనేది correct. ఈ కింది వాక్యాలు చూడండి.

- A. He has gone out.**
 ఎప్పుడు వెళ్లింది టైమ్ చెప్పడంలేదు. కాబట్టి has + past participle correct.
- B. He went out this morning.**
 ఇక్కడ ఎప్పుడు బయటికి వెళ్లింది, this morning అని టైమ్ చెబుతున్నాం. కాబట్టి past simple tense correct.
- C. She has bought a car.**
 has + past participle (టైమ్ చెప్పడం లేదు కాబట్టి).
- D. She bought it yesterday.**
 (bought - past simple- yesterday అని టైమ్ చెబుతున్నాం కాబట్టి).

మీరూ రాయండి!

స్పృకెన్ ఇంగ్లీష్ లో మీ సందేహాలను **స్పృకెన్ ఇంగ్లీష్, ప్రతిభాడెస్, ఈనాడు, సోమాజిగూడ, హైదరాబాద్-82** చిరునామాకు పంపించవచ్చు.
 email: pratibha@eenadu.net

VOCABULARY

- పాత్ర - dish (డిష్), bowl (బౌల్)
 ఇంట్లో పాత్రలు - Vessels (వెసల్స్), utensils (యుటెన్సిల్స్)
 చెంబు - ewer (యూవ్)

పదాల వాడుకలో సున్నితమైన తేడా తెలియక పోవడం వల్ల ఒక్కోసారి మన సంభాషణ అర్థం మారే ప్రమాదం ఉంది. దీనికి మాతృభాష ప్రభావం కూడా కారణం కావచ్చు. ఒకే పదాన్ని ఒక్కోచోట ఒక్కో విధంగా వాడాల్సి ఉంటుంది. ఏది ఎక్కడ ఎలా ప్రయోగించాలో తెలుసుకుంటే మనం మాట్లాడే భాష ఎదుటివారిని ఆకట్టుకుంటుంది.

అర్థం ఒకటే కానీ...!

Ram: Where is your brother?
 మీ సోదరుడు ఎక్కడ ఉన్నాడు?
Raghav: He is watching the t.v. at home
 అతను ఇంట్లో టీవీ చూస్తున్నాడు.
Ram: Where does he study?
 అతను ఎక్కడ చదువుతున్నాడు?
Raghav: He is a student of Learn well school
 అతను లెర్న్ వెల్ స్కూల్ విద్యార్థి
Ram: Which class is he in?
 అతను ప్రస్తుతం ఎన్నో తరగతి చదువు తున్నాడు?
Raghav: He is doing the 8th class
 ఎనిమిదో తరగతి చదువుతున్నాడు.
Ram: What games does he play?
 అతను ఏయే ఆటలు ఆడతాడు?
Raghav: He plays cricket and hockey.
 క్రికెట్, హాకీ ఆడతాడు.

పై సంభాషణను గమనించండి. is verb అన్ని చోట్లా ఉండడాన్ని చెబుతుంది. is watching, does study (= studies), is doing, (does play = plays) plays ఇవన్నీ కూడా చేతలను (actions) తెలిపే Verbs.

A
 The teacher is in class.
 (టీచర్ క్లాస్ లో ఉంది)
 He was on the playground.
 (Play groundలో ఉన్నాడు గతంలో)
B
 The teacher is teaching (Verb)
 (బోధిస్తోంది)
 He was playing
 (ఆడుతున్నాడు గతంలో)
 B కింది verbs అన్నీ చేతలను (Actions) తెలిపే Verbs.
 A కింది verbs ఉండటాన్ని తెలుపుతాయి. ఈ చేతలను చెప్పే verbs, action words.
eg: go, come, eat, talk, run, sleep, read, dance.
 1. The boys are playing
 2. The girl is reading
 3. These students talk in class
 4. The cheetah runs fast
 5. A dog barks

తెలుగుకూ, English కూ ఉన్న తేడా ఇంకోటి గమనించండి.
 ఆ పుస్తకం టేబుల్ మీద ఉంది
 The book is on the table.
 మనం, 'మీద' టేబుల్ తర్వాత వాడతాం. ఇంగ్లీష్ లో మీద అనే అర్థంతో, 'on' 'table' ముందు వాడతాం. అన్ని విషయాలలోనూ అంతే.
from school - స్కూలు నుంచి
at home - ఇంటిలో
In the bag - సంచితో

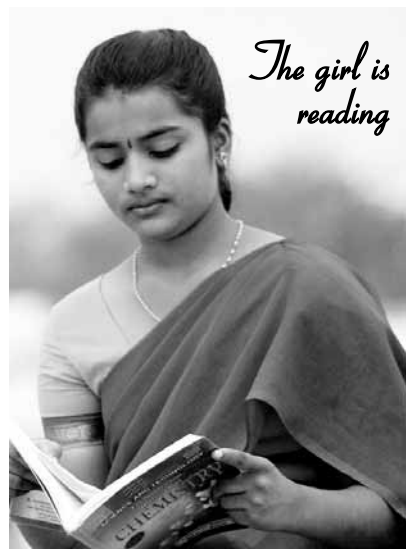
to Guntur - గుంటూరుకు.
 ఈ విషయంలో మనం ఇంగ్లీష్ లో మాట్లాడేటప్పుడు జాగ్రత్తపడాలి. కింది verbs ఓసారి చూడండి.

A	B
come	comes
go	goes
write	writes
take	takes

SPOKEN ENGLISH ఆంగ్లభాషణ 5

sing	sings
teach	teaches
speak	speaks

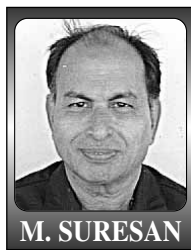
A కింది వాటికీ, B కింది వాటికీ అర్థం ఒకటే. కానీ I, We, You, They తో A కింది వాటిని ఉపయోగిస్తాం.

He, she, it తో B కింది వాటిని వాడతాం.
 I/We/You/Andhras (they) speak Telugu
 My father (he) }
 My Mother (she) } speaks Telugu
 This class (it) }
 I/We/you/these trains (they) go there
 My mother (she) }
 My friend (he/she) } goes there every day
 This train }
 Fans (they) give air
 A Fan (it) gives air

Dogs (they) bark
 A dog (it) barks
 ఇవి మీరు పూర్తిచేస్తూ practice చేయండి (Bracketsలో ఉన్న verb తో పూర్తి చేయండి)
 1) Wrist watches --- the time
 A Wrist watch --- the time (show)

2) A doctor --- patients
 Doctors --- patients (treat)
 3) A lawyer --- cases
 Lawyers --- cases (argue)

4) Pens ---
 A pen --- (Write)
 5) A cricketer --- cricket
 Cricketers --- cricket (Play)
Answers:
 1) Wrist watches (They) show the time
 A Wrist Watch (It)

shows the time
 2) A doctor (He/She) treats patients
 Doctors (They) treat patients
 3) A lawyer (He/She) argues cases
 Lawyers (They) argue cases
 4) Pens (They) write
 A pen (It) writes

Q&A

ప్రశ్న: have పక్కన had ను ఒక వాక్యంలో ఉపయోగించవచ్చా? అలా రాస్తే ఆ వాక్యం అర్థం ఏమిటి? అది ఏ tense అవుతుంది? అలాగే వాక్యంలో had తర్వాత పక్కనే మళ్ళీ had వస్తుందా? దాని అర్థం ఏమిటి?
 - తత్తరి రమేష్, హన్మకొండ

జవాబు: 'have' పక్కన 'had'___ have had_ ఇది present perfect tense of have. present perfect లో verbform: have/has + past participle (pp); **eg:** have seen, have gone etc.

Present perfect tense ముఖ్యంగా తెలిపేది ఇప్పటి వరకు జరిగిన పని. దీనికి for the past, for the last, since వస్తాయి.

a) I have studied (have+ pp of study) here for the past two years- నేనిక్కడ ఇప్పటివరకు రెండేళ్లు చదివాను.

b) He has worked (has + pp of work) here since 2004 = 2004 నుంచి ఇప్పటివరకు ఆయన ఇక్కడ పనిచేశాడు.

ఇప్పుడు నాకు కారు ఉంది అని చెప్పాలంటే- I have a car అంటాం. రెండేళ్లుగా నాకు ఈ కారు ఉంది అని అనాలంటే, 'have' కు present perfect tense, అంటే have + past participle of have (=had) వాడాలి కదా! అప్పుడేమంటాం?
 I have had this car for the past two years అంటాం. have + had (pp of 'have') కలిగి ఉన్నాను అని. She has had (has + pp of 'have') this job for the last one year.
 (సంవత్సరంగా ఆవిడకీ ఉద్యోగం ఉంది)

5) A cricketer (He/She) plays cricket
 Cricketers (They) play cricket

ఈ రూపంలో ఉండే verbs, క్రమం తప్పకుండా జరిగే పనులకు వాడతాం. అంటే regular actions కు. ఎప్పుడూ జరిగే పనులకు కూడా వీటిని ఉపయోగిస్తాం. I go to college at 10 AM (ప్రతిరోజూ)
 My mother cooks for me (ఎప్పుడూ)
 ఇలా మీరు మరికొన్ని sentences రాయండి.
 మళ్ళీ ఒక్కసారి చూడండి:

(I) am; (he, she, it) is; they (are).
 ఇక్కడ am, is, are అంటే ఇప్పుడు ఉండటం, ఎప్పుడూ ఉండటం. అలాగే was, were- గతంలో ఉండటం; shall be / will be futureలో ఉండటం

I. I am in class
 (ఇప్పుడు క్లాస్ లో ఉన్నాను)
 My friend (he/she) is in the next room
 (మా friend, పక్క గదిలో ఉన్నాడు/ఉంది -ఇప్పుడు)
 My parents (they- వాళ్లు) are at home
 (ఇంట్లో ఉన్నారు- ఇప్పుడు)

కాబట్టి am, is, are అంటే ఇప్పుడు ఉండటం
 II. I was/he was here yesterday.
 (ఇక్కడ ఉన్నాను- ఉన్నాడు - నిన్న)

My friends were in Hyderabad last week
 (నా స్నేహితులు హైదరాబాద్ లో ఉన్నారు, గతవారం) -was, were, గతంలో ఉండటం

III. Shall be/will be- future (భవిష్యత్ లో ఉండటం)
 1. India will be a great country by 2010
 (2010 సంవత్సరానికి భారత్ గొప్ప దేశంగా ఉంటుంది)
 2. Anil will be here next week
 (వచ్చే వారం అనిల్ ఇక్కడ ఉంటాడు)

They have had two cups of coffee so far.
 (ఇప్పటివరకూ రెండు కప్పుల కాఫీ తాగారు)
 Present perfect tense గతంలో జరిగిన పని, ఎప్పుడు (ఏ రోజు, ఏ తేదీ, ఏ టైం) జరిగిందీ చెప్పక పోతే వాడతాం.

I have had my lunch. (నా భోజనం అయిపోయింది)
 ★ had had- ఇది past perfect tense of 'have'.
 Past perfect లో verb form: had + past participle

Past perfect ముఖ్యంగా తెలిపేది. గతంలో జరిగిన రెండు పనుల్లో మొదటిపనిని.
 He told me that he had passed

(had + pp of pass)
 పాసయ్యానని నాతో చెప్పాడు.
 pass అవటం, చెప్పటం, రెండూ గతంలో పనులే.
 pass అవటం ముందు, చెప్పటం తర్వాత. ముందు, 'pass' అవటం కాబట్టి had passed అని past perfect వాడతాం.

ఈ కారు కొనక ముందు అతనికి స్కూటర్ ఉండేది. ఇక్కడ రెండూ past actions. స్కూటర్ ఉండటం ముందరి past action. 'స్కూటర్ ఉండటం' అంటే 'have + a scooter.' కాబట్టి past perfect of have = had + past participle of have (=had) = had had.

He had had a scooter before he bought the car.
 (కారు కొనే ముందు, అతనికి స్కూటర్ ఉండేది)

★ He had had his breakfast when his friend came in.
 (వాళ్ల ఫ్రెండ్ వచ్చేటప్పటికి అతని breakfast అయిపోయింది)

★ She had had the information before I told her of it.
 (నేను చెప్పే ముందే ఆమె దగ్గర ఆ సమాచారం ఉంది)

మీరూ రాయండి!
 స్కౌటర్ ఇంగ్లీష్ లో మీ సందేహాలను **నేర్వేకెస్ ఇంగ్లీష్, ప్రతిభాడెస్, ఈనాడు, సోమజగూడ, హైదరాబాద్-82** చిరునామాకు పంపించవచ్చు.
email: pratibha@eenadu.net

ప్రతిభ

Pooja: Are you happy?
(సంతోషంగా ఉన్నావా?)

Durga: Certainly I am.
(అవును)

Pooja: Why are you happy?
(ఎందుకు సంతోషంగా ఉన్నావు?)

Durga: My cousin Saraswathi is here for vacation. We shall be happy in each other's company.

(మా కజిన్ సరస్వతి సెలవులకి ఇక్కడికి వచ్చింది. మేం కలవడం ఇద్దరికీ ఎంతో ఆనందంగా ఉంటుంది.)

Pooja: What will be your plan?
(నీ ప్లాన్ ఏమిటి?)

Durga: Come home tomorrow. You will know.
(రేపు ఇంటికి రా. నీకే తెలుస్తుంది.)

ఈ సంభాషణ చూశారు కదా- am, is, are; was, were; shall be, will be తర్వాత happy, plan లాంటి ఏ మాటలైనా వాడవచ్చు. ఈ కింది వాటిని మాట్లాడుతూ practice చేయండి. Blanks ను Brackets లో ఇచ్చిన మాటలతో నింపండి.

I am _____
(మీ పేరు చెప్పండి. ఉదా: I am Pavan)

I am _____
He is _____

They are _____
My friends will be _____

పైన ఇచ్చినవి sampleగా మాత్రమే. స్టూడెంట్, స్టూడెంట్స్, పొడుగు, పొట్టి, లావు, సన్నం సంతోషంగా/దుఃఖంగా, దయగల, క్రూరమైన, మంచి, చెడు, సోమరి, చురుకు, కోపం గల, ఓర్పుగల, తెలివైన, తెలివితేని, వాగుడు, ముభావం గల, నిజాయతీ గల,

SPOKEN ENGLISH ఆంగ్లభాషణ 6

నిజాయతీ లేని, నమ్మదగ్గ, నమ్మలేని- ఈ పదాలకు, ఇంకా మీరు చెప్పగల పదాలకు సరైన English మాటలను రాయండి. am, is, are; was, were; shall be, will be పక్కన వాటిని చేర్చి మాట్లాడండి.

పై మాటలకు ఇంగ్లీష్ మాటలు- tall, short, fat, slim, happy, sad/sorrowful, kind, cruel, good, bad, lazy, active, patient, clever/intelligent/wise, foolish, talkative, reserved, honest, dishonest, reliable, unreliable

ఇంకో అంశం...

లెక్కపెట్టేవాటిని English లో countables అంటారు.

ఉదా: man, book, student, pen, town, village etc.

వీటికి singular, plural ఉంటాయి. అయితే వీటి singular ముందు ఎప్పుడూ 'a' కానీ, 'an' కానీ రావాలనేది గుర్తుంచుకోవాలి.

I am a student.
He is an engineer.
She is a doctor.
She is an eye surgeon.
He is an uncle of mine.

మీరూ రాయండి!
స్పౌన్ ఇంగ్లీష్ లో సందేహాలను నెట్టికెన్ ఇంగ్లీష్, ప్రతిభాడెస్, ఈనాడు, సోమాజిగూడ, హైదరాబాద్-82 చిరునామాకు పంపించవచ్చు.
email: pratibha@eenadu.net

It is an ox. etc.
ఈ ఇంగ్లీష్ మాటలతో Questions కూడా practice చేయండి.

eg: Is he happy?
Are they clever? etc.

పైన చెప్పిన మాటలన్నింటికీ English మాటలలో question practice చేయండి.

Question structure గుర్తుండి కదా?
a) vb+Sub [Are (verb) you (sub) happy?]

b) first word of the verb + sub + other words of the verb.

[Has (first word of the verb) he (sub) been helping (other words of the verb) you?]

1. అతడు బాగా పొడుగా?

ఆనాటి నుంచీ... ఈనాటి దాకా..!

2. ఆమె అందంగా ఉంటుందా?
3. ఆమె సంతోషంగా ఉంటుందా? (futureలో)
4. వాళ్ళ నిజాయతీగా ఉండే వాళ్ళా? (past)
5. వాళ్ళెప్పుడు ఇక్కడ ఉంటారు? *
6. రేపు మీరెక్కడ ఉంటారు?
7. వాడు నిజాయతీ గలవాడని మీకు నమ్మకం ఉందా?
8. అతడు జాగ్రత్తగా ఉంటాడా? (futureలో)?
9. మీరు సంతోషంగా ఉండేవాళ్ళా?
10. ఒకప్పుడు ఆమె లావుగా ఉండేదా?

Answers:

- 1) Is he very tall?
- 2) Is she beautiful?
- 3) Will she be happy?
- 4) Were they honest?
- 5) Where are they now?
- 6) Where will you be tomorrow?
- 7) Are you sure that he is honest?
- 8) Will he be careful?
- 9) Were you happy?
- 10) Was she fat once?

ఇంగ్లీష్ లో గతంలో ఉంటే, was, were. ఇప్పుడు ఉంటే am, is, are గతం నుంచి ఇప్పటి వరకు కానీ, ఇంకా కానీ ఉండడాన్ని చెప్పడానికి **have been, has been** వాడతాం.

I, we, you, they అయితే have; he, she, it అయితే has వాడతాం.

1. అతడు నాలుగేళ్ళ క్రితం ఇక్కడ ఉన్నాడు.
He **was** here four years ago.
2. అతడు ఇప్పుడిక్కడ ఉన్నాడు.
He **is** here.
3. అతడు నాలుగేళ్ళుగా ఇక్కడే ఉన్నాడు.
He **has been** here for the past four years.
4. రెండు రోజులుగా బాగా ఎండగా ఉంది.
It **has been** very hot for the past two days.

5. భారత్ 1947 నుంచి స్వతంత్రంగా ఉంది.
India **has been** independent since 1947 (for the past 57 years)

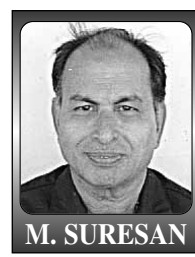
6. మేం పదేళ్ళుగా హైదరాబాద్ లో ఉన్నాం.
We **have been** in Hyderabad for the past ten years (since 1995)

7. ఇంతసేపూ ఎక్కడున్నావు?
Where **have you been** all this time?
8. మీరు ఎంతకాలంగా ఇక్కడున్నారు?
How long **have you been** here?
9. పూజ ఇంతకాలం ఎక్కడుంది?
Where **has Pooja been** all these days?

ఇంగ్లీష్ లో have been / has been కు చాలా ప్రాముఖ్యం ఉంది. గతంలో ఒకప్పుటి నుంచి ఇప్పటి వరకు గానీ, ఇంకాగానీ ఏదైనా ఉంటే ఆ ఉండడాన్ని I, We, you and theyతో అయితే 'have been'తో గానీ he, she, it తో అయితే 'has been' తో గానీ సూచిస్తాం. ఇంకోవిషయం...

గత కొన్ని రోజులుగా/ కొన్ని గంటలుగా/ కొన్ని నెలలుగా/ కొన్ని సంవత్సరాలుగా అంటే for the past (The last)... days/ ... hours/ ... months / ... years (భాషల్లో రోజులు, గంటలు, నెలలు, సంవత్సరాల సంఖ్య.)

eg: for the past (The last) 2 days / 2 hours/ 2 months / 2 years
లేదా for 2 days / hours / months / years now అంటూం.
ఫలానా రోజు/ గంట/ నెల/ సంవత్సరం నుంచి

M. SURESAN

- అనడానికి since అంటాం.
- ★ I have been here **for the past (last) two years.**
I have been here **since** 2003
 - ★ She has been here **for the (last) past two months.**
She has been here **since** February end.

★ India has been independent **for the past (last) 57 years.**
India has been independent **since** 1947.

ఈ for the past (last)కు, since కు తేడా చాలా ముఖ్యం. ఈ కింది వాక్యాలు చూడండి.

- దుర్గ నిన్న ఇక్కడ ఉంది.
Durga **was** here yesterday.
దుర్గ ఇప్పుడు ఇక్కడ ఉంది.
Durga **is** here.
దుర్గ నిన్నటి నుంచి ఇక్కడే ఉంది.
Durga **has been** here since yesterday.
వాళ్ళ మొన్న ఎక్కడున్నారు?
Where **were** they the day before?
వాళ్ళు ఇప్పుడెక్కడున్నారు?
Where **are** they?
వాళ్ళ మొన్నటి నుంచి ఎక్కడున్నారు?
Where **have** they **been** since the day

- before?
- కింది వాక్యాలకు వీటికి English practice చేయండి.
 1. మీరెంత కాలంగా ఇక్కడున్నారు?
 2. టెండూల్కర్ ఎంతకాలంగా క్రికెటర్ గా ఉన్నాడు?
 3. ఆయన 2001 నుంచి కలెక్టర్ గా ఉన్నాడు.
(since, for the past రెండూ ఉపయోగించి చెప్పండి.)
 4. ఆయన 2001 నుంచి 2003 వరకు ఇక్కడ టీచర్ గా ఉన్నాడు.
 5. చాలాకాలంగా ఢిల్లీ ఇండియాకు రాజధానిగా ఉంది.
 6. రెండు రోజులుగా ఆయన నీరసంగా ఉన్నాడు.
(నీరసం- Weak)
 7. మీరు వారం రోజులుగా బిజీగా ఉన్నారా?
 8. ఆయన ఎంత కాలంగా జబ్బుతో ఉన్నాడు? (జబ్బు- ill/sick)
 9. ఎంత కాలంగా వైఎస్ ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నాడు?
 10. మీరు చాలా కాలంగా ఇక్కడున్నారా?

Answers:

1. How long **have you been** here?
2. How long **has** Tendulkar **been** a cricketer?
3. He **has been** a collector **since** 2001/ for the past (last) 4 Years.
4. He **was** a teacher here from 2001 to 2003.
5. Delhi **has been** the capital of India for a long time.
6. He **has been** weak for two days now (for the past/ for the last two days)
7. **Have you been** busy for the past (last) one week?
8. How long **has he been** ill?
9. How long **has** YS **been** the Chief Minister?
10. **Have you been** here for long?

పై Sentencesలో have been/ has been వాడకం గమనించండి. కొంతకాలం క్రితం నుంచి ఇప్పటి వరకు గానీ, ఇంకాగానీ ఉండడాన్ని have been/ has been తెలియజేస్తాయి. Question structure ఎప్పుడూ verb + subject గానీ, verb లో రెండు మూడు మాటలుంటే, 1st word of the verb + Subject + other words of the verb గానీ ఉంటుంది.

Q&A

ప్రశ్న: జనరల్ గా 'అమ్మబడును' - 'చేయబడును' - 'నేర్పించబడును' అనే సందర్భాల్లో verb v3 ని ఎందుకు ఉపయోగిస్తారు? ఉదాహరణకు- Milk 'sold' here; Job work 'done' here; 'Spoken' English Institute - ఇలా verb ను v1 కాకుండా v3 ని ఎందుకు ఉపయోగిస్తున్నారో వివరించగలరు.
- రేష్మా, బెల్లంపల్లి

జవాబు :

1. verb v3 అంటే past participle: done, spoken, seen etc.
passive form లో verb ఎప్పుడూ, 'be' form + past participle.
'Milk sold here' అనేది, 'Milk is sold here' కు short form.
ఇక్కడ verb 'is (be form) + sold (past participle of sell)' కు అర్థం- అమ్మబడుతుంది. అలాగే 'Job work done here' అంటే 'Job work is done here' అని అర్థం. is done, (passive) అంటే చేయబడును అని. (is - be form + done - past participle).
2. past participle (p.p.) కు ఇంకో అర్థం 'బడిన', 'బడే' అని.
eg: The man seen here every day - ఇక్కడ చూడబడే వ్యక్తి, torn paper - చింపబడిన కాగితం. అలాగే spoken english అంటే మాట్లాడబడే ఇంగ్లీష్ అని అర్థం. ముఖ్యంగా మనం రోజూ మాట్లాడే తెలుగులో passive voice వాడం.
'అమ్మా, అన్నం వండబడిందా?' అనం కదా! అలాగే 'చింపబడ్డ కాగితం' అని కూడా అనం. 'చినిగిన కాగితం' అంటాం.

ప్రతిభ

Sudha: I meet Padmaja here everyday. I miss her today.
(రోజూ ఇక్కడ పద్మజను కలుస్తాను. ఈ రోజు కనిపించలేదు.)

Valli: Yes. She comes here everyday. I too see that.
(ఆమె రోజూ ఇక్కడకు వస్తుంది. నేను కూడా చూశాను (ప్రతిరోజు))

Sudha: I remember now. Today is Sunday. She does not come here on Sunday.
(నాకు గుర్తొస్తోంది. ఈ రోజు ఆదివారం. ఆమె ఆదివారాలు ఇక్కడకు రాదు.)

Valli: I do not know that.
(నాకు తెలియదు.)

Sudha: She goes to her aunt's place every Sunday. I too visit my cousin every Sunday evening.
(ఆమె ఆదివారాలు వాళ్ళ అత్తయ్య ఇంటికి వెళుతుంది. నేను కూడా ఆదివారం సాయంత్రం మా కజిన్ ఇంటికి వెళతాను.)

be forms లాగా ఉండడాన్ని తెలపడం కాకుండా పై వాక్యాల్లోని meet, comes, remember, does come, goes, visit పదాలు పనులను తెలియజేస్తాయి.

SPOKEN ENGLISH ఆంగ్లభాషణ 7

పనులను తెలిపే ఈ కింది మాటలు చూడండి.

I Regular Doing Words	II Regular Doing Words
A	B
eat	eats (eat+s)
take	takes (take+s)
give	gives (give+s)
wash	washes (Wash+es)
like	likes (like+s)
sing	sings (Sing+s)
dance	dances (dance+s)
go	goes (go+es)

'A' కింది మాటలను I Regular Doing Words, B కింది మాటలను II Regular Doing Words అంటారు. I Regular Doing Words కు (A కింది మాటలకు) 's' కానీ 'es' కానీ చేరిస్తే II Regular doing words వస్తాయి.

A కింది మాటలు [I Regular Doing Words (I RDWs)], I, We, you and they తో వాడతారు. B కింది మాటలను [II Regular Doing Words (II RDWs)] He, She, it తో వాడతారు.

I	like	milk
We	} like	milk
You		
My parents (They)	} likes	milk
My father (he)		
My mother (she)		
The Cat (it)		

పైన చూపిన విధంగా A group కు పది Verbs, B group కు పది verbs చెప్పండి.

eg: తాగడం

I	He
We	She
You	It
They	

drink coffee She drinks coffee

అలాగే ఈ కింది అర్థాలు వచ్చే విధంగా మాటలు చెప్పండి.

రాయడం, ఆడడం, నడవడం, పరుగెత్తడం, వండడం, ప్రేమించడం, నిద్రించడం, వృథా చేయడం, ఉపయోగించడం, గుర్తుంచుకోవడం, మరచిపోవడం- ఇంకా మీరు

ఎన్ని పనుల మాటలు చెప్పగలిగితే అన్నిటితో practice చేయండి.

Answers :

I	write	sleep	
We	play	waste	
You	walk	use	
The boys (They)	run	remember	
	cook	forget	
	love		
Hemant (he)	writes	cooks	uses
Sarala (she)	plays	loves	remembers
It (అర్థం సరిపోయేట్లుగా)	walks	sleeps	forgets
	runs	wastes	

వీటిని పరిశీలించండి.

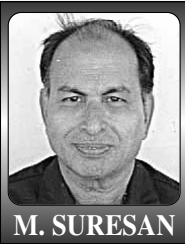
a) Pens (They) write.
A pen (It) writes.

b) Wrist watches (They) show the time.
A wrist watch (It) shows the time.

c) Doctors (They) treat patients.
A doctor (He/She) treats patients.

d) Fans (They) give air.
A fan gives air.

e) Teachers (They) teach.
A Teacher (He/She) teaches. ఇలా అన్ని verbs కు practice చేయండి.

COUNTABLES, UNCOUNTABLES

a) countables అంటే లెక్క పెట్టేవి. book, pen, teacher, boy, dog etc.

b) uncountables అంటే లెక్క పెట్టలేనివి. milk, sugar, rice, water etc.

c) countables కు మాత్రమే singular (ఒకటి), plural (ఒకటి కంటే ఎక్కువ) ఉంటాయి.
book (singular) books (plural)
pen (singular) pens (plural)
teacher (singular) teachers (plural)
boy (singular) boys (plural)

d) uncountables కు plural ఉండదు. milks, sugars, rices అనం.

e) Very Important: countable singulars (అంటే లెక్క పెట్టేవి- ఒకదాన్ని ఒకరిని గురించి చెప్పేటప్పుడు) ముందు ఎప్పుడూ 'a' కానీ 'an' కానీ రావాల్సిందే.

eg:

1) A doctor treats patients (doctor -

countable, singular).

2) I have an idea (idea - countable, singular).

3) An umbrella is useful in rain (umbrella - countable, singular).

4) A pen is for writing (pen - countable, singular)

'a' ఎప్పుడు? 'an' ఎప్పుడు?

అ, ఆ, ఇ, ఈ, ఉ, ఊ, ఎ, ఏ, ఒ, ఓ, ఔ - ఈ తెలుగు శబ్దాలతో ప్రారంభమయ్యే వాటి ముందు 'an' వాడాలి. మిగతా మాటల ముందు 'a' ఉపయోగించాలి.
an umbrella (అంబ్రెలా - కాబట్టి an)
an hour (అవర్ - an)
an honour (ఆనర్ - an)
an idea (ఐడియా - an)
an owl (ఔల్ - an)
an egg (ఎగ్ - an)
ఈ సూత్రం పాటిస్తే a, an విషయంలో confusion ఉండదు.

కింది regular actions ను English లో చెప్పండి.

1. ఆమెకు ఈ డ్రెస్ చాలా ఇష్టం. (like వాడండి)
2. నేను రోజూ 'ఈనాడు' చదువుతాను.
3. మా తరగతులు ఉదయం పదిగంటలకు ప్రారంభం అవుతాయి.
4. మా అమ్మ టీవీ సీరియల్స్ చూస్తుంది. (watch - సీరియల్స్, సినిమాలు చూడడం)
5. మా నాన్నగారు రోజూ ఆరింటికి ఇంటికి తిరిగివస్తారు. (return, come back; ఇంటికి- 'home')

6. ప్రతిరోజూ ఉదయం గంటసేపు చదువుతాను. (study; for an hour, every morning)
7. మా అమ్మ కాఫీ తాగుతుంది. (ప్రతిరోజూ - అలవాటు - regular)

Answers:

1. She likes this dress.
2. I read the Eenadu (every day).
3. Our classes (They) begin / start at 10 a.m.
4. My mother (She) watches TV serials.
5. My father (He) returns / comes back home at 6 a.m.
6. I study for an hour every morning.
7. My mother (She) takes coffee (every day).

Q&A

ప్రశ్న: Oxford advanced dictionary లో word పక్కన ఇస్తున్న pronunciation లో letters కొన్ని అడ్డంగా, కొన్ని తలకిందులుగా ఉంటాయి. ఎందుకు? వీటిని ఎలా ఉచ్చరించాలి? అందుకేమైనా నియమాలుంటాయా? Dictionary page bottom line కింద కూడా ఇలాగే ఉంటాయి. వీటి గురించి తెలియజేయండి.

- రమాదేవ్, హైదరాబాద్.

జవాబు: ఇంగ్లీష్ లోని అక్షరాలు (alphabet), ఇంగ్లీష్ ఉచ్చారణలో వచ్చే శబ్దాలన్నింటికి సరిపోవు. అందువల్లే pronunciation లో అంత confusion. ఉన్న అక్షరాలు అన్ని శబ్దాలను సూచించడానికి సరిపోవు. కాబట్టి తలకిందులుగా, అడ్డంగా ఉన్న అక్షరాలను కొన్ని శబ్దాల కోసం వాడతారు. అలా ఉండే అక్షరాలు కొన్ని శబ్దాలకు గుర్తులు.

'v'ని very లో 'వ' శబ్దానికి వాడతారు. తలకిందులుగా ఉన్న v = 'x' ని but, shut, cut లాంటి మాటల్లో వచ్చే 'అ' శబ్దానికి వాడతారు. but- దీని pronunciation, dictionary లో ఇలా ఉంటుంది. b^t; cut = k^t etc. డిక్షనరీలో key to Pronunciation లో చూస్తే ఏ గుర్తు ఏ శబ్దానికి అనేది వివరంగా ఉంటుంది. వాటితోబాటు pronunciation cassettes, CDs ఉపయోగపడతాయి.

ప్రశ్న: 'ఎప్పుడైనా మోసేవారి మీదనే ఇంకాస్త భారం పడుతుంది' అని చెప్పడానికి ఇంగ్లీష్ లో సమానమైన proverb ఉంటే తెలియజేయండి.

- ఎం. మోహన్ రావు, హన్మకొండ.

జవాబు: మీరన్నదానికి సమానమైన proverb ఏదీ English లో లేదు.

మీరూ రాయండి!
స్కాకెన్ ఇంగ్లీష్ లో మీ సందేహాలను స్కాకెన్ ఇంగ్లీష్, ప్రతిభాడెస్, ఈనాడు, సోమజగూడ, హైదరాబాద్-82 చిరునామాకు పంపించవచ్చు.
email: pratibha@eenadu.net

ప్రతిభ

Ramu: Do you know Mr. venu?
(నీకు వేణు తెలుసా?)
Vasu: Of course, I know him.
(అవును నాకు తెలుసు)
Ramu: How do you know him?
(అతను నీకు ఎలా తెలుసు?)
Vasu: We work in the same department.
But he works in another section.
(మేం ఒకే డిపార్టుమెంట్లో వర్క్ చేస్తున్నాం.
కానీ అతను వేరే సెక్షన్లో పనిచేస్తాడు)
Ramu: Which section does he work in?
(అతను ఏ సెక్షన్లో పని చేస్తాడు?)
Vasu: Why do you want to know all this?
(నువ్వు ఈ వివరాలు ఎందుకు తెలుసుకోవాలనుకుంటున్నావు?)

పై సంభాషణ గమనించండి. Question లలో do, does వస్తున్నాయి. వీటి వాడకం తెలుసుకోవడం Englishలో చాలా ముఖ్యం.

Regular doing words (1st RDW, 2nd RDW) - come, comes; go, goes- ఇలాంటివి not లో, question లో వాడేటప్పుడు చాలా జాగ్రత్తగా ఉండాలి. మనకి ఇంగ్లీష్ పై పట్టు ఉండా లేదా అనే విషయం ఇలాంటి మాటల్లో తెలుస్తుంది.

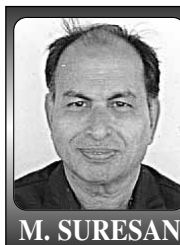
నేను కళాశాలకు ప్రతి రోజూ ఉదయం తొమ్మిదింటికి వెళతాను.

I go to college at 9 AM.
నేను ఉదయం తొమ్మిదింటికి వెళ్తాను- అనాలంటే I do not (don't) go to college at 9 AM.

ప్రతి రోజు వాళ్లు నన్ను కలుసుకుంటారు.
They meet me every day.

వాళ్లు కలుసుకోరు.
They do not meet me every day.

'not' వాడినప్పుడు (వ్యతిరేకంగా చెప్పడానికి), question అడిగేటప్పుడు 1st RDW (come, go లాంటివి)తో 'do' వస్తుంది.

కొన్ని ఇలాంటి వాక్యాలు-

- I go there every Sunday.
 - I do not go there every Sunday.
 - Do I go there every Sunday?
- They speak Telugu.
 - They do not speak Telugu.
 - Do they speak Telugu?

(1) లో go not తో వాడినప్పుడు 1 (a) లో do go అవుతుంది. Question 1 (b)లో కూడా do go అవుతోంది.

అలాగే (2)లో Speak notతో వాడినప్పుడు 2(a)లో, question 2(b)లో do speak అవుతోంది.

- We like mangoes
 - We do not like mangoes
 - Do we like mangoes?

ఇక్కడ కూడా like notతో కానీ questionలో కానీ వాడినప్పుడు do like అవడం గమనించండి. కాబట్టి 1 RDW + not/?= do + 1st RDW. అంటే 1st Regular Doing Words (come, go లాంటివి)ని not తో questionలో వాడినప్పుడు do + 1st RDW అవుతుంది.

ఈ కిందివాటికి not తో వ్యతిరేకాలు, questions practice చేయండి. కొన్ని ఉదాహరణలు...

- వాళ్లు ఇంగ్లీష్ తెలుసు.

They know English.
వాళ్లు ఇంగ్లీష్ తెలియదు.
They do not know English.
వాళ్లు ఇంగ్లీష్ తెలుసా?
Do they know English?
(Question Structure గుర్తుంది కదా - 'verb' ఎప్పుడూ ముందు)
2. నువ్వెప్పుడూ ఆలస్యంగా వస్తావు.
You always come late.
నువ్వెప్పుడూ ఆలస్యంగా రావు. (not)
You do not come late.
నువ్వెప్పుడూ ఆలస్యంగా వస్తావా?
Do you always come late?

పీట తెలిపే పదాలు!

3. అతడి స్నేహితులు అతడికి సాయం చేస్తారు.
His friends help him.
అతడి స్నేహితులు అతడికి సాయం చేయరు.
His friends do not help him.

అతడి స్నేహితులు అతడికి సాయం చేస్తారా?
Do his friends help him?
know = do know
come = do come
help = do help

అవడం పై వాక్యాల్లో గమనించండి. ఈ కింది తెలుగు వాక్యాలను Englishలో practice చేయండి.

- వాళ్ళిక్కడికి రోజూ వస్తారు.
వాళ్ళిక్కడికి రోజూ రారు.
వాళ్ళిక్కడికి రోజూ వస్తారా?
- నువ్వు వాడిని రోజూ కలుసుకుంటావు.
నువ్వు వాడిని రోజూ కలుసుకోవు.
నువ్వు వాడిని రోజూ కలుసుకుంటావా?
- మేం బాగా పాడతాం.
మేం బాగా పాడం.
మేం బాగా పాడతామా?

- నాకు ఇంగ్లీష్ తెలుసు.
నాకు ఇంగ్లీష్ తెలియదు.
మీకు ఇంగ్లీష్ తెలుసా?
- ఈ టీచర్లు బాగా బోధిస్తారు.
ఈ టీచర్లు బాగా బోధించరు.
ఈ టీచర్లు బాగా బోధిస్తారా?
- మేం ఇంగ్లీష్ సినిమాలు చూస్తాం.
మేం ఇంగ్లీష్ సినిమాలు చూడం.
మీరు ఇంగ్లీష్ సినిమాలు చూస్తారా?
- ఇక్కడ డాక్టర్లు బాగా వైద్యం చేస్తారు.
(వైద్యం చేయడం = treat)
ఇక్కడ డాక్టర్లు బాగా వైద్యం చేయరు.
ఇక్కడ డాక్టర్లు బాగా వైద్యం చేస్తారా?
- వాళ్లు బాగా నటిస్తారు.
వాళ్లు బాగా నటించరు.
వాళ్లు బాగా నటిస్తారా?

Answers:
1. They come here daily.
They do not come here daily.
Do they come here daily?
2. You meet him every day.
You do not meet him every day.
Do you meet him everyday?
3. We sing well.

- We do not sing well.
Do we sing well?
4. I know English.
I do not know English.
Do you know English?
5. These teachers teach well.
These teachers do not teach well.
Do these teachers teach well?
6. We watch English movies.
We do not watch English movies.
Do you watch English movies?
7. The doctors here treat well.
The doctors here do not treat well.
Do the doctors here treat well?
8. They act well.
They do not act well.
Do they act well?

Englishలో what, where, when, which, whose, whom and whyతో కూడా questions అడుగుతాం కదా? వీటిని 'wh' words అంటారు. వీటితో అడిగే questions 'wh' questions. ఈ 'wh' మాటలతో అంటే 'wh' questionsకు కూడా 1 st RDWతో do + 1 st RDW వస్తుంది.

- మీకేం తెలుసు?
What do you know?
- మీ రెక్కడుంటారు?
Where do you live?

- వాళ్లెలా పాడతారు?
How do they sing? (How = ఎలా?)
Ans: బాగా పాడతారు.
They sing well
- మీరెందుకు ఎప్పుడూ ఆలస్యంగా వస్తారు?
Why do you always come late?
Ans: I miss the bus.
- మీరు కళాశాలకు ఎప్పుడు బయల్దేరతారు?
(రోజూ)
When do you start for college? (every day)
Ans: I start at 9 AM.
- ఎందుకు టైం వేస్ట్ చేస్తావు?
Why do you waste time?
Ans: నేనేం వేస్ట్ చేయడంలేదు.
I do not waste time.

ఈ కింది questions English లో practice చేయండి.

- వాళ్లు రోజూ ఇక్కడికి ఎందుకు వస్తారు?
- మీరు అన్ని సినిమాలెందుకు చూస్తారు?
- మీరు మామూలుగా పుస్తకాలెక్కడ కొంటారు?
- వాళ్లు ఏ పత్రిక చదువుతారు?
- ఎప్పుటి నుంచి మీ సెలవులు?
- మీరెంత సంపాదిస్తారు?
- వాళ్లు రోజూ ఇక్కడికి ఎప్పుడొస్తారు?
- ప్రతి ఆదివారం నువ్వెవరిని కలుసుకుంటావు?
- ఎలాంటి సినిమాలు నీకిష్టం?
- మీరు పచారీ సరుకులు మామూలుగా ఎక్కడ కొంటారు?

పై questions కు ప్రతిదానికీ సమాధానాలు కూడా రాయండి.

- Answers:**
1. Why do they come here every day?
Ans: They come here to see me.
2. Why do you watch so many movies?
Ans: I watch them because I like them.
3. Where do you buy books usually?
Ans: I buy them at that stall.
4. What newspaper do they read?
Ans: They read the Eenadu.
5. When do your holidays begin?
Ans: They usually begin in April 3rd week.
6. How much do you earn?
Ans: Why do you want to know?
(మీరెందుకు తెలుసుకోవాలనుకుంటున్నారు?)
7. When do they come here every day?
Ans: They come here at 7 PM
8. Whom do you meet every sunday?
Ans: I meet my friend.
9. What kind of movies do you like?
Ans: I like suspense movies.
10. Where do you buy provisions usually?
Ans: I buy them at that shop.

మీరూ రాయండి!
స్పాకెన్ ఇంగ్లీష్లో మీ సందేశాలను సక్రమంగా ఇంగ్లీష్, ప్రతిభాదేస్, ఈనాడు, సోమజగూడ, హైదరాబాద్-82 చిరునామాకు పంపించవచ్చు.
email: pratibha@eenadu.net

ప్రశ్న: standard డిక్షనరీని ఎలా రిఫర్ చేయాల్సి? ఏదైనా ఒక Word ను త్వరగా వెతికిపెట్టే శాస్త్రీయపద్ధతి తెలియజేయండి. అలాగే Key to dictionary entries అంటే ఏమిటి?
- శైలజ, కరీంనగర్

జవాబు: ఏ Standard dictionary లో అయినా ఒక Word ను వెతికిపెట్టే పద్ధతి ఒకటే. అదే Alphabetical order లో refer చేయడం. తెలిగ్గా refer చేయాలంటే ఈ కింది అంశాలను తెలుసుకోవాలి.
• English alphabetలో అక్షర క్రమం a-z వరకు తెలియాలి.
• వెతికి పడం Spelling కూడా కచ్చితంగా తెలిసి ఉండాలి. ఒకవేళ మన స్పెల్లింగ్ తప్పు

యితే పదం దొరకదు. అలాంటప్పుడు ప్రత్యామ్నాయ Spellings ను ఊహించుకొని వెతకాలి. existence అనే పదం spelling ను మనం పొరపాటుగా existance అనుకుని వెతికితే ఈ పదం Dictionary లో దొరకదు. అలాంటప్పుడు a బదులు e ప్రత్యామ్నాయంతో వెతకడం తరువాతి దశ.
• Word ను వెతికిపెట్టే శాస్త్రీయ పద్ధతి ఉంది. మనకు అక్షరక్రమం గుర్తుండేదాన్ని బట్టి త్వరగా పదం దొరకడం ఆధారపడి ఉంటుంది.
• మొదట ప్రతి పేజీపైన ఉన్న Lead Word చూసుకోవాలి.
• ఇకSpelling ను బట్టి వెతకాలి.
Key to dictionary entries అంటే అర్థం

డిక్షనరీలో ఇచ్చే మాటకు సంబంధించిన వివరాలు. అవి-
★ ఆ మాట Pronunciation
★ parts of speech
★ ఏయే parts of speech లో, ఏయే రకమైన Print లో, అక్షరాల Type లో ఉంది.
★ ఒకవేళ Parts of speech Noun, Verb లు అయితే వాటిలో ఏ రకాన్ని ఎలా సూచిస్తోంది.
★ అదే మాటతో వచ్చే Idiomatic ఇచ్చే గుర్తు, వాటికిSynonyms, antonyms ఎలా తెలిపారు.
...తదితరాలు. వీటిని Key to dictionary entries వివరిస్తాయి.
ఈ విధానం డిక్షనరీని ఏయోగాన్ని అత్యంత సరళతరం చేస్తుంది.

Raghu: Does your friend meet you regularly?
(మీ ఫ్రెండ్ నిన్ను రెగ్యులర్ గా కలుస్తాడా?)
Ramu: Which friend? (ఏ ఫ్రెండ్?)
Raghu: Seshu (శేషు)
Ramu: Yes, he meets me regularly. But he does not meet me on sundays.
(అవును. రెగ్యులర్ గా కలుస్తాడు కానీ ఆదివారం మాత్రం కలవడు.)
Raghu: Why does he not (doesn't he) meet you on sundays?
(ఆదివారాలు ఎందుకు కలవడు?)
Ramu: He does not move out of home on Sunday.
(అతను ఆదివారం ఇల్లు కదలడు.)

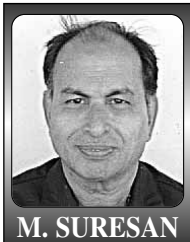

పై సంభాషణ చూశారు కదా! 2nd RDW question లో not తో does meet అవుతోంది. అలాగే does move అంటే moves (not తో వచ్చి నప్పుడు).
Come, go, Walk లాంటి 1st RDWs (Regular Doing Words)ను not తో, questionsలో వాడినప్పుడు do వస్తుందని తెలుసుకున్నాం.

eg:
1) They come here everyday.
a) they do not come here every day.
b) Do they come here every day?
2) You come here often.
a) You do not come here often.
b) Do you come here often?

ఇలాగే ఇప్పుడు 2nd Regular Doing Words- comes, goes, walks, talks లాంటి verbs ను not తోకానీ, question లోకానీ వాడినప్పుడు 'does' వస్తుంది. 2nd RDWs- he, she, it తోనే వాడతాం. కాబట్టి 'does' కూడా he, she, it తోనే ఉపయోగించాలి.

1) Sunita (She) sings well.
2nd RDW
a) Sunita does not sing well.
2nd RDW
ఇక్కడ verb 'does sing' - not తో.
b) Does Sunita sing well?
ఇక్కడ కూడా verb 'does sing' - question లో. అంటే ఇక్కడ sings + not/? = does sing
sings ను not తో కానీ, question లో కానీ వాడినప్పుడు 'does sing' అవుతోంది.

M. SURESAN

2) Kumar (he) knows English.
a) Kumar does not know English.
b) Does Kumar know English?
(గమనించారు కదా! knows + not/? = does know)
3) Hari likes music.
a) Hari does not like music.
b) Does Hari like music?
ఇలా 'not' తో questionsలో మరికొన్ని 2nd RDWs రూపాలు చూడండి.
1) works (+ not) = does not work;
a: Does (he) work?
2) takes (+ not) = does not take;
a: Does (she) take?
3) finds (+ not) = does not find;

Does ఎప్పుడొస్తుంది?

a: Does (Sunil) find?
4) goes (+ not) = does not go;
a: Does (Sita) go?
ఇలా గుర్తుంచుకోండి.
takes = does take (with not/?)
comes = does come (with not/?)
writes = does write (with not/?)
ఇప్పుడు ఈ కింది వాటిని practice చేయండి.
ఇవి 1st RDW, 2nd RDW రెండింటికీ సంబంధించినవి. అంటే కొన్ని సందర్భాల్లో 'do', మరి కొన్ని సందర్భాల్లో 'does' వాడాల్సి ఉంటుంది. జాగ్రత్తగా

గమనించి practice చేయండి.
eg:
1. a) నేను 11 పి.ఎం. కి పడుకుంటాను.
I go to bed at 11 PM.
b) నేను 11 పి.ఎం. కి పడుకోను.
I do not go to bed at 11 PM.
c) మీరెన్నింటికి పడుకుంటారు?
When do you go to bed?
2. a) ఉష బాగా ఆడుతుంది.
Usha plays well.
b) ఉష బాగా ఆడదు.
Usha does not play well.
c) ఉష బాగా ఆడుతుందా?

Does Usha play well?
ఈ కింది వాక్యాలను ప్రాక్టీస్ చేయండి.
1. a) ఆనందరావు బాగా బోధిస్తారు.
b) ఆనందరావు బాగా బోధించరు.
c) ఆనందరావు బాగా బోధిస్తారా?
2. a) వాళ్లు ఇతరులకు సహాయం చేస్తారు.
b) వాళ్లు ఇతరులకు సహాయం చేయరు.
c) వాళ్లు ఇతరులకు సహాయం చేస్తారా?
3. a) రావుగారు ఇక్కడికి రోజూ వస్తారు.

ANSWERS:
1. a) Mr Ananda Rao teaches well.
b) Mr Ananda Rao does not teach well.
c) How does Mr Ananda Rao teach?
2. a) They help others.
b) They do not help others.
c) Do they help others?
3. a) Mr Rao comes here every day.
b) Mr Rao does not come here every day.
c) Does Mr Rao come here every day?
4. a) We watch the TV for an hour every morning.
b) We do not watch TV for an hour every morning.
c) When do you watch the TV every day?
5. a) The paper comes every day at 6 AM.
b) The paper does not come here at 6 AM.
c) When does the paper come?
5. a) We get the paper at 6 AM
b) We do not get the paper at 6 AM
c) When do you get the paper?
6. a) They understand his teaching well.
b) They do not understand his teaching well.
c) How well do they understand his teaching?
7. a) You read the paper every day.
b) You do not read the paper everyday.
c) What paper do you read everyday?
8. a) She goes to her friends' on Sundays.
b) She does not go to her friends' on Sundays.
c) How often does she go to her friends'?
9. a) She likes him.
b) She does not like him.
c) Why does she like him so much?
10. a) He goes to Vizag every week.
b) He does not go to Vizag every week.
c) Why does he go to Vizag every week?
11. a) We take coffee.
b) We do not take coffee.
c) What do you take, coffee or tea?

b) రావుగారు ఇక్కడికి రోజూ రారు.
c) రావుగారు ఇక్కడికి రోజూ వస్తారా?
4. a) మేం ఉదయం ఒక గంట టీవీ చూస్తాం.
b) మేం ఉదయం ఒక గంట టీవీ చూడం.
c) మీరు రోజూ టీవీ ఎప్పుడు చూస్తారు?
5. a) రోజూ ఉదయం 6 గంటలకు పేపర్ వస్తుంది.
b) రోజూ ఉదయం 6 గంటలకు పేపర్ రాదు.
c) రోజూ ఎన్నింటికి పేపర్ వస్తుంది?
6. a) వాళ్లు ఆయన బోధన బాగా అర్థమవుతుంది.
b) వాళ్లు ఆయన బోధన బాగా అర్థం కాదు.
c) వాళ్లు ఆయన బోధన ఎంత బాగా అర్థమవుతుంది?
7. a) మీరు రోజూ పేపర్ చదువుతారు.
b) మీరు రోజూ పేపర్ చదవరు.
c) మీరు రోజూ ఏ పేపర్ చదువుతారు?
8. a) ఆమె ఆదివారాలు వాళ్ల ఫ్రెండ్స్ ఇంటికి వెళుతుంది.
b) ఆమె ఆదివారాలు వాళ్ల ఫ్రెండ్స్ ఇంటికి వెళ్లదు.
c) ఆమె వాళ్ల ఫ్రెండ్స్ ఇంటికి ఎంత తరచుగా వెళుతుంది?
9. a) ఆమెకు అతనంటే ఇష్టం.
b) ఆమెకు అతనంటే ఇష్టం లేదు.
c) ఆమెకు అతనంటే ఎందుకంత ఇష్టం?
10. a) అతను ప్రతివారం వైజాగ్ వెళ్తాడు.
b) అతను ప్రతివారం వైజాగ్ వెళ్లదు.
c) అతను ప్రతివారం వైజాగ్ ఎందుకు వెళ్తాడు?
11. a) మేం కాఫీ తీసుకుంటాం.
b) మేం కాఫీ తీసుకోం.
c) మీరేం తీసుకుంటారు, కాఫీయా లేదా?

మీరూ రాయండి!
స్కాకెన్ ఇంగ్లీష్ లో మీ సందేశాలను స్కాకెన్ ఇంగ్లీష్, ప్రతిభాడెస్, ఈనాడు, సోమాజిగూడ, హైదరాబాద్-82 చిరునామాకు పంపించవచ్చు.
email: pratibha@eenadu.net

ప్రశ్న: మిస్టర్ టెన్స్ వాడాల్సి వచ్చినప్పుడు ఎలాంటి జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి.
1. I know you've stolen my book.
ఇదే వాక్యాన్ని ఇలా రాయవచ్చా?
2. I knew you had stolen my book.
3. I Knew you stole my book
4. I have just Know (that) you've stolen my book.

my book.
5. I know (that) you stolen my book yesterday.
6. I knew that you had stolen my book yesterday.
పై వాక్యాలు ఏ సందర్భంలో వాడాలి. ఈ వాక్యాలు సరైనవా కావా?
నీవు నా పుస్తకం దొంగిలించావని నాకు తెలుసు. ఇక్కడ దొంగిలించడమూ గతమే. తెలియడమూ గతమే.
I Knew you stole my book.
ఏదో ఒక సందర్భాన్ని బట్టి దీనికి అర్థం రావచ్చేమో కానీ మామూలుగా అయితే ఈ వాక్యం తప్పు. ఈ

simple present కు present perfect combination సరైనదేనా? అలాగే simple past కి past perfect సరైనదేనా? simple past కి simple past సరైనదా? just వంటి recent actions కి present perfect + present perfect సరైనదా వివరించగలరు.
- యం. ఆశాంక, తేర్నేకల్, కర్నూలు

tion సరైనదే. మీరు రాసిన మొదటి వాక్యం అదే. I Know (simple present) you've stolen (present perfect). simple past, past perfect combination ఉన్న రెండు, అయిదు వాక్యాలు కరెక్ట్. నాలుగో వాక్యం కూడా సరైనదే.
eg:
I have just noticed that he has not attended class for the past two days. have noticed, have attended రెండూ present perfect లే కదా! ఇలా రెండూ వాడొచ్చు.

క్రమం తప్పకుండా జరిగే, చేసే పనులకు 1st RDW (Regular Doing Words- come, go) లాంటివి, 2nd RDW (Regular Doing Words- comes, goes) లాంటివి వాడతాం. 1st RDW ను 'not' తో గాని, questionలో గానీ వాడితే 'do', 2nd RDW ను 'not' తోగాని, question లోగాని వాడితే 'does' వస్తుంది అని తెలుసుకున్నాం.

Ravi: Hello Ramana when did you return from Vizag?
(రమణ, వైజాగ్ నుంచి ఎప్పుడు తిరిగిచ్చారు?)

Ramana: I returned yesterday.
(నిన్న తిరిగిచ్చాను.)

Ravi: Why did you go to Vizag?
(వైజాగ్ ఎందుకు వెళ్ళారు?)

Ramana: I went there to attend a marriage the day before.
(ఒక పెళ్ళికి హాజరయ్యేందుకు మొన్న అక్కడికి వెళ్ళాను.)

Ravi: How did the marriage go off?
(పెళ్ళి ఎలా జరిగింది?)

Ramana: Oh, it went off very well.
(పెళ్ళి చాలా బాగా జరిగింది.)

పై సంభాషణ గమనించండి. return (yesterday), went (day before), went (also day before) ఇవన్నీ కూడా గతంలో జరిగిన పనులు. ఎప్పుడు (yesterday, day before) జరిగాయో కూడా మనకు తెలుసు.

past actions కు (గతంలో జరిగిపోయిన పనులకు ఏ రోజు, ఏ నెల, ఏ సంవత్సరం అని కచ్చితంగా తెలిసినప్పుడు) వాడే verb - past doing word. ఈ కింది వాక్యాలు చూడండి.

A
1) He comes here every day.
(ప్రతిరోజూ) regular action

2) I go to movies every sunday.
ఇది regular కాబట్టి 'go'

B
1) He came here yesterday.
(అతను నిన్న వచ్చాడు)
(past action కదా, నిన్న అంటే? నిన్న అని టైమ్ కూడా చెబుతున్నాం కాబట్టి came)

2) He went to a movie last night.
ఇది నిన్న రాత్రి అంటే గతంలో ఓ ఫలానా టైమ్లో జరిగిందని చెబుతున్నాం కాబట్టి went.
ఈ కింది పట్టిక చూడండి.

Regular actions (క్రమం తప్పకుండా జరిగేవి) Regular Doing Words	
I RDW (I, We, You & they)	II RDW (He, She & It)
go	goes
see	sees
come	comes
know	knows
tell	tells
teach	teaches
write	writes
sing	sings
keep	keeps
learn	learns
walk	walks
Past actions, Time stated (గతంలో ఓ టైమ్లో జరిగినవి) Past Doing Words	
went	saw
came	knew
told	taught
wrote	sang
kept	learnt
walked	

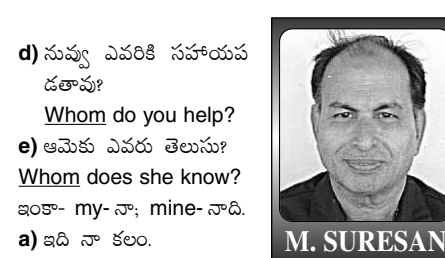
ఇలాగే ఈ కింది అర్థాలు వచ్చే English verbs కి, Regular Doing Words, Past Doing Words practice చేయండి.
eg: తినడం - eat (I RDW), eats (II RDW), ate

(Past Doing Word- PDW).
కూర్చోవడం, నిలబడడం, నిద్రించడం, కలగడం, అర్థం చేసుకోవడం, కొనడం, తేవడం, సిద్ధపడడం, మెచ్చుకోవడం, నాట్యం చేయడం, నటించడం, ఆడడం, విశ్రాంతి తీసుకోవడం, పనిచేయడం, వుడ్డా చేయడం, వాడడం, పాడు చేయడం, కట్టడం, నివసించడం, బతకడం.

ఏం తెలుసుకున్నాం?
Let's go over what we've learnt so far.
ఇంతవరకూ నేర్చుకున్నది ఓసారి చూద్దాం.
am, is, are; was, were; have/has been; shall be/will be; 1st Regular Doing Words (go, come, walk లాంటి verbs), 2nd Regular Doing Words (goes, comes, walks లాంటి verbs) వీటితో 'not' తో, question లో do, does వాడడం తెలుసుకున్నాం.
ఇప్పుడు వీటిని గమనించండి.
ఎవరి/ఎవరిది = whose
ఎవరిని/ఎవరికి = whom
a) Whose book is this?

అచేతనాలకు of

- ఇది ఎవరి పుస్తకం?
b) Whose is this book?
ఈ పుస్తకం ఎవరిది?
c) నువ్వు ఎవరిని ఎక్కువ ఇష్టపడతావు? A నా, B నా? Whom do you like more, A or B?

d) నువ్వు ఎవరికి సహాయపడతావు?
Whom do you help?
e) ఆమెకు ఎవరు తెలుసు? Whom does she know?
ఇంకా- my- నా; mine- నాది.
a) ఇది నా కలం.
This is my pen.
b) ఈ కలం నాది.
This pen is mine.
our - మా; ours - మాది
your- నీ/మీ
yours- నీది/మీది
This is my book; Where is yours?
(ఇది నా పుస్తకం; నీదెక్కడ?)
his- అతని/అతనిది;
her- ఆమె యొక్క
hers- ఆమెది
her అంటే ఆమెను అని కూడా అర్థం ఉంది.
This is Ramesh's shirt.
ఇది రమేష్ చొక్కా. అంటే రమేష్ది, రమేష్కు చెందిన అని తెలియజేయడానికి 's (Apostrophe- s) వాడతాం.
మా నాన్న గారి దుస్తులు.
My father's cloths.
మా అమ్మ నగలు
My mother's jewels
ఒకరి అని గాని, ఒకరికి చెందిన అని గానీ చెప్పడానికి English లో 's (apostrophe- s) వాడతాం. అయితే ప్రాణం లేని అచేతనమైన వాటికి 'చెందిన' అనడానికి 's వాడం. దాని బదులు 'of' వాడతాం.

ఆ పుస్తకం పేజీలు.
The pages of the book (book's- వాడకూడదు)
టేబుల్ కాళ్ళు.
legs of the table (table's తప్పు)
ఇంటి తలుపులు- Doors of the house.
కారుచక్రాలు- Wheels of the car.
ఇప్పుడు ఈ సంభాషణ చూడండి.
Ramu: I went to my uncle's place last evening.

come	-	came
like	-	liked
talk	-	talked
smell	-	smelt
kill	-	killed

etc.
వీటిని టైమ్ తెలిసిన past actions కు వాడతాం. ఇప్పుడు చూడండి.
1) He comes on time everyday, but he came late yesterday.
(ప్రతిరోజూ టైమ్ కు వస్తాడు, నిన్న ఆలస్యంగా వచ్చాడు - yesterday - came)
2) My mother goes to bed early (regular-goes). She went late to bed yesterday (yesterday అని టైమ్ చెబుతున్నాం కాబట్టి - went).
3) India became independent in 1947.
(భారత్ 1947లో స్వతంత్ర దేశం అయ్యింది.)
4) The movie flopped on the first day of its release last week (flopped - last week).
5) She passed Intermediate 2 years ago.
ఈ కింద ఇచ్చిన I & II Regular Doing Words కి past forms చెప్పండి.

eg: buy/buys (regular) - bought (past- కొనటం జరిగిపోయింది)
sing/sings (regular) - sang (past- పాడడం అయిపోయింది)
వీటిని ప్రాక్టీస్ చేయండి.
తినడం (Regular), కొనడం, నడవడం, నేర్చుకోవడం, రాయడం, మాట్లాడడం, అరవడం, ఏడవడం, కట్టడం, తాగడం, కదలడం, మారడం

Answers:

eat/eats	-	ate;
buy/buys	-	bought;
walk/walks	-	walked;
learn/ learns	-	learnt;
write/writes	-	wrote;
talk/talks	-	talked;
shout/shouts	-	shouted;
weep/weeps	-	wept;
build/builds	-	built;
drink/drinks	-	drank;
move/moves	-	moved;
change/changes	-	changed.

ప్రశ్న: present tense, past tense, future tense లను ఏ విధంగా, ఏయే కాలాల్లో ఉపయోగించాలో వివరించగలరు.
- సి. బాబు, ముద్దనూరు

జవాబు: ఇంగ్లీష్ మాట్లాడేందుకు tenses పేర్లు తెలుసుకోవాల్సిన అవసరం లేదు. Time of action (పని జరిగే కాలం) బట్టి వాడల్సిన verb రూపం (verb form) తెలుసుకుంటే చాలు. ఇప్పటివరకు ఈ శీర్షికలో వచ్చిన అంశాలన్నీ tense కు సంబంధించినవే. వాటిని ప్రాక్టీస్ చేయండి.
నోట్: మంగళవారం (జూన్ 28న) Q&A లో ప్రచురించిన ప్రశ్నలోని నాలుగో వాక్యం సరైనది కాదు. ఆ వాక్యం ఇలా ఉండాలి- I have known (that) you've stolen my book.

ఈ సంభాషణ పరిశీలిస్తే గతంలో వారికి తెలిసిన సమయంలో జరిగిన సంఘటనలను గురించి మాట్లాడినట్లు తెలుస్తోంది. ఆ verbs: went (last evening), returned (the day before), wanted (after he came), tried (this morning), told (this morning). went, returned, wanted, tried, told - వీటిని మామూలుగా past tense అంటారు. ఇలాంటి past verbs- ను మనం **Past Doing Words** అంటారు. వీటిని ముఖ్యంగా గతంలో జరిగిన పనులు, ఏ రోజు, ఏ సంవత్సరం, ఏ టైమ్లో అని తెలిసినప్పుడు వాడతాం.
I met him yesterday.
(నిన్న నేను అతడిని కలుసుకున్నాను)
They lost a lot of money last year.
(పోయిన సంవత్సరం వాళ్ళు చాలా డబ్బు పోగొట్టుకున్నారు)
అంటే టైమ్ తెలిసిన past actions ను (గతంలో జరిగిన పనులను) past doing words లో (past simple లో) తెలియజేయాలి. past doing words (past simple) ఉదాహరణలు-
go - went
see - saw
write - wrote